3.000.000 ТОННА ТАЙЁР!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 195 (8435). • 12 октябрь, 1984 йил • ЖУМА • Баҳоси 3 тийин.

УЛУҒ ОКТЯБРНИ ҚАРШИЛАБ

Совет кишилари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 67 йиллигини тантанали нишонлашга тайёргарлик кўрмоқдалар. Жаҳонда биринчи ишчи ва деҳқон давлатининг пайдо бўлиши инсоният тарихида янги даврни бошлаб берди. Шу туфайли ҳам ер юзидаги миллионлаб кишилар бу шонли айёмни энг қутлуғ байрам сифатида қадрлайдилар.

Куни кеча матбуотда КПСС Марказий Комитетининг Улуғ Октябрнинг 67 йиллигига Чақириқлари эълон қилинди. Партия совет халқига қаратилган бу оташин сўзида ҳаммамизни янги бунёдкорликларга даъват этиб, яратувчилик ишларимизнинг асосий йўналишларида ҳал қилишимиз лозим бўлган вазифаларга эътиборни жалб қилди.

Янги жамият қуришдаги барча ютуқлар, келажакка мўлжалланган улкан режаларнинг ҳаммасини совет халқи жонажон Коммунистик партия билан чамбарчас боғлайди. Партия ва халқнинг бузилмас бирлиги, улуғ Ленин васиятларига садоқат коммунистик қурилишдаги ғалабаларимизнинг гаровидир. Ҳар қачонгидек шонли Ленин партиясининг аъзолари барча соҳада шахсий намуна ва ибрат кўрсатмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг Чақириқлари уларнинг авангардлик ролини янада оширишга даъват этади:

— Коммунистлар! Партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг тарихий қарорларини бажариш учун умумхалқ курашининг олдинги сафида бўлингиз!

— Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш учун социалистик мусобақани кенг авж олдирингиз!

1984 йилги планни, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажарайлик!

Партиямиз белгилаган режаларни амалга ошириш учун шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнаткашлари фан-техника ютуқларини, илғор тажрибаларни ҳаётга жорий этиб, меҳнат унумдорлигини пландан ташқари ўстириш ва маҳсулот таннархини арзонлаштириш учун курашмоқдалар. Олдимизда экономикани янада жадал ривожлантириш вазифаси турипти. Бунинг учун иқтисод ва тежамкорлик йўлида кураш олиб бориш, меҳнат ва ёнилғи-энергетика ресурслари ва бошқа моддий ресурслардан самарали фойдаланиш лозим.

Иқтисодий, социал ва тарбиявий вазифаларни ҳал этиш, учун, социалистик демократияни янада ривожлантириш учун партия меҳнат коллективларининг ҳуқуқларидан тўлароқ фойдаланишга даъват этади. Барча иш жойида уюшқоқлик ва интизомни ҳар томонлама кучайтириш, маҳсулот етказиб бериш планлари сўзсиз бажарилишига эришиш ҳар бир меҳнаткашнинг бурчи, шон-шараф ишидир. Ана шу бурчни уддалаш учун нималарга эътибор бериш кераклиги Октябролди Чақириқларида ҳар бир соҳа кишиларига аниқ-равшан кўрсатиб берилди. Чунончи, ёқилғи-энергетика комплекси ходимлари учун нефть, газ, кўмир қазиб олишни, электр энергия ва иссиқлик энергияси ҳосил қилишни кўпайтириш, металлурглар учун мамлакатнинг металлга бўлган эҳтиёжини пухта таъминлаш, юқори сифатли, тежамли металл маҳсулотлари ишлаб чиқариш, машинасозлар учун серунум, тежамли ва пишиқ машиналар, приборлар, механизациялаш ва автоматлаштириш воситалари яратиш, химия саноати ходимлари учун халқ хўжалигининг ва аҳолининг химиявий маҳсулот ҳамда материалларга бўлган эҳтиёжини тўла-тўкис таъминлаш вазифалари қўйилди.

Шуни мамнунлик билан таъкидлаш керакки, умумхалқ байрамларини катта ютуқлар, меҳнат зафарлари билан кутиб олишга одатланган қишлоқ меҳнаткашлари бу сафар ҳам ўз анъаналарига содиқ қолмоқдалар. Октябрнинг бу йилги байрами диёримиз меҳнаткашлари учун алоҳида аҳамият касб этмоқда. Чунки ана шу олтин куз дамларида Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини ҳам кенг нишонлашга тараддуд кўрмоқдамиз.

Октябролди, юбилейолди мусобақасини кенг қулоч ёздирган дала меҳнаткашлари юрт бойлигига бойлик қўшиш, элни маъмур этиш йўлида астойдил ишламоқдалар. Пахта далаларида йиғим-терим жадал суръатларда олиб борилмоқда. Шу кунгача областимизда йиллик планнинг қарийб учдан икки қисми миқдоридаги ҳосил териб олиниб, давлатга топширилди. Коммунистик райони меҳнаткашлари, республикамиз бир группа депутатларининг ватанпарварлик ташаббуслари барча район ва хўжаликларда кенг ёйилмоқда. Шаҳарликлар, студент ва ўқувчилар пахтакорларга ёрдамга келдилар. Айни шу долзарб кунларда партиянинг қуйидаги илҳомбахш сўзлари уларни катта ишларга чорламоқда.

— Қишлоқ хўжалиги, тайёрлаш, транспорт, қайта ишлаш ва савдо корхоналарининг ходимлари! Қишлоқ хўжалик маҳсулотининг нобуд бўлишига йўл қўймангиз!

Етиштирилган ҳамма маҳсулотни сақлаб қолайлик ва халқ фаровонлиги йўлида ишлатайлик!

КПСС Марказий Комитетининг даъваткор сўзлари йигит ва қизларга, шонли ветеранларимизга — ёшларнинг мураббийларига қаратилгандир. Улар ёш авлодга ўз билимлари, бой ҳаётий тажрибаларини ўргатмоқдалар. Ёшларни мамлакатнинг оташин ватанпарварлари, Ленин иши учун, коммунизм учун фидокорона курашчилар этиб тарбиялаш йўлида катта ишлар олиб бормоқдалар. Чақириқлардаги сўзлар партия ғояларини оммага эътиқод ва эҳтирос билан етказаётган идеология фронти ходимларига ҳам, ўз ижодида коммунистик ғоявийлик, партиявийлик ва халқчилликни байроқ қилиб олган адабиёт ва санъат арбобларига ҳам, ёш авлодга таълим бериб, уларда ижтимоий-фойдали меҳнатга муҳаббат уйғотаётган халқ маорифи ходимларига ҳам қаратилгандир.

Партия белгилаган барча режаларни, катта-катта бунёдкорлик ишларини амалга ошириш учун халқимизга тинчлик, осойишталик керак. Ана шу тинчликни мустаҳкам қарор топтириш, ер юзида барча халқларнинг тотув ва иноқ яшаши учун курашиш ленинча ташқи сиёсатни оғишмай амалга ошираётган КПССнинг бирдан-бир муддаосидир. Бу сиёсатга содиқлик, ер юзидаги тараққийпарвар барча халқларга хайрихоҳлик Октябрь Чақириқларида яна баралла янгради.

Жонажон Коммунистик партия теварагига маҳкам жипслашган, унинг раҳбарлигида иш кўраётган халқимиз Улуғ Октябрь йўлидан — тинч бунёдкорлик йўлидан доимо олға бораверади.

МАЖБУРИЯТЛАРИ—890 ТОННА

БЎКА РАЙОНИДАГИ ТИМИРЯЗЕВ НОМЛИ КОЛХОЗ МЕҲНАТКАШЛАРИ ЙИЛЛИК ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ПЛАНИНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРДИЛАР.

ТАЙЁРЛОВ пунктларига 3530 тонна «оқ олтин» етказиб берилди. 1052 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 33,6 центнердан ҳосил олинди. Бу пахтанинг 90 проценти машинада терилди.

Хўжаликнинг Асрор Ҳайдаров, Рашид Раззоқов, Баҳром Хўжамов, Аҳад Қурбонов, Ражаб Сафаров сингари ўртоқлар бошлиқ бригадаларида ҳозиргача ҳар гектар ердан 38—40 центнердан ошириб «оқ олтин» олинди.

Механик - ҳайдовчилардан Ҳасан Ҳожиев, Йўлдош Остонаев, Аброр Асроров, Аҳмад Эшонқулов, Мурод Шеров, Аҳад Хўжаев ўртоқлар 180—210 тоннадан пахта териб, мусобақада пешқадамлик қилишяпти.

Дастлабки довондан ошган колхоз пахтакорлари терим суръатини сусайтиришгани йўқ. Улар даладаги ҳосилни тезроқ йиғиб-териб олиб, юксак социалистик мажбуриятларини Октябрь байрамигача бажариш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Она-Ватанга яна 890 тонна пахта етказиб берилади. Ҳосилдорлик гектар бошига 42 центнерга етказилади.

ПАХТАЗОР ИЛҒОРЛАРИ

ГУЛБАҲОР Абдуқодирова Оққўрғон районидаги «Озод» колхозининг илғор теримчиларидан бири. Айни кунларда у 150—160 килограммдан пахта териб, ҳамкасбларига ибрат бўляпти. Гулбаҳор юбилей йилида 12 тонналик хирмон уйиш мажбуриятини олган.

А. Абалян фотоси.

ОБЛАСТЬ МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ:

ҲАР БИРИ ҲИСОБИДА 6 ТОННА

⊙ ЯНГИЙЎЛ. «Коммунизм» колхозининг Алимхўжа Азимхўжаев бошчилик қилаётган звеноси пахтакорлари йиллик пахта тайёрлаш планини бажардилар. 42 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 32,2 центнердан жами 135,3 тонна ҳосил йиғиштириб олинди. Бу ҳосилнинг 70 тоннасини звено бошлиғининг ўзи терди. Ҳалима Нуруллаева, Ҳадича Азимхўжаева, Ҳуриниса Зияева сингари кўпминг килограммчилар олти тоннадан пахта териб, бу ғалабага салмоқли ҳисса қўшдилар. Коллектив деҳқонлари ҳосилдорликни 42 центнерга етказишмоқчи.

⊙ ШЎ РАЙОНДАГИ «Интернационал» колхозининг Абдумажид Аҳмедов бошлиқ бригадаси деҳқонлари ҳам дастлабки довондан ошдилар. Давлатга салкам 100 тонна пахта топширилди. Бу ҳосилнинг асосий қисмини бригада механизатори Умрбек Сарибоев териб берди. Эндиликда 40 центнерлик марра учун кураш кетяпти.

«АВТОМОБИЛЧИ» СУРЪАТНИ КУЧАЙТИРМОҚДА

⊙ ОҚҚЎРҒОН. Район таксомотор парки ишчи-хизматчиларидан тузилган «Автомобилчи-84» отряди ҳашарчилари «Оққўрғон» совхози пахтакорларига йиғим-теримда ёрдам беришяпти. Бу отряднинг 50 нафар аъзоси кунига тўрт тоннага етказиб пахта термоқда. Нафас Абдуқодиров, Убайдулла Эргашев, Муҳиддин Абдиев сингари автомобилчилар кунлик ўсишда юқори натижаларга эришиб, ҳамкасбларига ўрнак бўлишмоқда.

ОИЛАВИЙ ЗВЕНО ЮТУҒИ

⊙ ЧИНОЗ. Энгельс номли колхоз аъзоси Абдукарим Далдабеков оиласи аъзолари бу йил 10 гектарга чигит экиб пахта етиштирдилар. Айни кунларда оилавий звено аъзолари йиғим-теримни уюшқоқлик билан давом эттиришяпти. Ҳозиргача ҳар гектар ердан 32 центнердан ошириб пахта йиғиштириб олиниб, йиллик план ошириб бажарилди. Абдукарим Далдабековнинг ўзи 5 тонна пахта терди. Қизлари Дилбар — 5 тонна, Гулбаҳор эса 2 тонна «оқ олтин» терди. Оилавий звено аъзолари яна 10 тонна пахта топшириш мажбуриятини олишди.

ШИФОКОРЛАР ҒОЛИБ БЎЛИШДИ

⊙ ПИСКЕНТ. Район марказий касалхонасининг комсомол-ёшларидан ташкил этилган «Медик-84» зарбдор отряди ҳашарчилар ўртасидаги мусобақада пешқадамлик қилаяпти. Сўнгги беш кунда 37 тонна пахта терган бу отряд район кўчма Қизил байроғини қўлга киритди. Отряд аъзоларининг шу кунгача уйган хирмонлари 90 тоннадан ошиб кетди. Жамила Тошпўлатова, Башорат Анорқулова, Мўътабар Тошпўлатова каби комсомол-ёшлар кунига 100—200 килограммдан пахта териб хирмонга барака киритишяптилар. Уларнинг ҳар бири ҳозиргача 3,5 тоннадан «оқ олтин» терди. Отряд аъзолари мавсум охиригача 250 тонналик хирмон уйишмоқчи.

ҚАҲРАМОННИНГ ЯНГИ МАРРАСИ

⊙ БЕКОБОД. Ленин номли колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Адолат Рўзиматова бошлиқ бригадаси деҳқонлари йиллик планни бажардилар. 80 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 33 центнердан жами 265 тонна пахта териб олинди. Ҳосилнинг асосий қисми машиналарда йиғиб олинди. Коллектив аъзолари юбилей шарафига ҳосилдорликни 60 центнердан оширишга аҳд қилдилар.

ИЛҒОРЛАРГА ТЕНГЛАШИБ

⊙ ҒАЛАБА. Пахта йиғим-терими айни қизиган шу кунларда район ўқитувчилари ҳам пахтакорларга кўмаклашмоқдалар. 600 кишидан ташкил топган иккита ўқитувчилар бригадаси ҳашарчилари ҳозиргача далалардан 134 тонна «оқ олтин» териб беришди. Педагоглар даладаги ҳосилнинг сўнгги килограммлари териб олингунча пахтакорлар билан ёнма-ён меҳнат қиладилар.

„ОҚ ОЛТИН" ВАТАНГА

ОБЛАСТИМИЗ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 11 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун—районлар; иккинчи устун—бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён:

Коммунистик	1,03	70,70	1,14	77,45
Ғалаба	1,02	69,83	0,47	67,82
Бўка	1,26	68,25	0,64	61,95
Оққўрғон	1,44	67,24	0,68	64,44
Чиноз	1,58	63,39	1,66	35,31
Пискент	1,30	62,66	0,57	49,38
Бекобод	2,34	61,84	1,44	41,33
Янгийўл	1,73	59,82	0,57	35,85
Ўрта Чирчиқ	1,18	59,43	0,65	58,95
Область бўйича:	1,46	64,90	0,83	55,84

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети давлатга пахта сотиш юзасидан областлар, районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1984 йил октябрь ойи биринчи ўн кунлиги якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларда қолдирилди:

Тошкент области. Бу область пахта тайёрлаш планини 64,90 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 26,94 процент ўсишини таъминлаган.

Сурхондарё областининг Ленин йўли райони. Бу район пахта тайёрлаш планини 59,51 процент бажарган ва ингичка толали пахтани ҳам қўшиб ҳисоблаганда ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 36,52 процент ўсишини таъминлаган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Сирдарё области. Бу область пахта тайёрлаш планини 37,83 процент бажарган, ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 28,01 процент ўсишини таъминлаган;

Сирдарё областининг Боёвут райони. Бу район пахта тайёрлаш планини 48,75 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 37,20 процент ўсишини таъминлаган;

Хоразм областининг Хонқа райони. Бу район пахта тайёрлаш планини 69,41 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 33,93 процент ўсишини таъминлаган;

Сурхондарё областининг Қўриқ Гагарин райони. Бу район пахта тайёрлаш планини 55,71 процент бажарган ва ингичка толали пахтани ҳам қўшиб ҳисоблаганда ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 35,63 процент ўсишини таъминлаган;

Сирдарё область, Боёвут районидаги 1 Май номли совхоз. Бу совхоз пахта тайёрлаш планини 81,33 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 59,46 процент ўсишини таъминлаган.

Қорақалпоғистон АССР, Тўрткўл районидаги қўриқ «Ленинизм» совхози. Бу совхоз пахта тайёрлаш планини 74,47 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 54,45 процент ўсишини таъминлаган;

Сурхондарё область, Гагарин районидаги «Навбаҳор» совхози. Бу совхоз пахта тайёрлаш планини 69,99 процент бажарган ва ингичка толали пахтани ҳам қўшиб ҳисоблаганда ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 47,11 процент ўсишини таъминлаган;

Фарғона область, Ўзбекистон районидаги Ғ. Ғулом номли колхоз. Бу колхоз пахта тайёрлаш планини 96,98 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 55,83 процент ўсишини таъминлаган;

Сурхондарё область, Жарқўрғон районидаги «Партия XXII съезди» колхози. Бу колхоз пахта тайёрлаш планини 78,70 процент бажарган ва ингичка толали пахтани ҳам қўшиб ҳисоблаганда ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 37,17 процент ўсишини таъминлаган.

* * *

Тошкент область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети гўшт, сут, тухум етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш бўйича белгиланган тадбирларнинг бажарилиши юзасидан совхозлар ва колхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1984 йил 9 ойлик якунларини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Ғалаба районидаги Киров номли колхозга (раиси Дўйсебков, партия комитетининг секретари Одилбеков, касаба союз комитетининг раиси Геречихина, комсомол комитетининг секретари Эгамбердиев ўртоқлар). Бу хўжалик ўтган давр ичида давлатга гўшт сотиш суръатини — 2,2 баравар, сут бўйича — 24 процент, тухум топшириш бўйича — 82 процент ўсишини таъминлаган ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш, қорамоллар ва паррандалар бош сонини кўпайтириш ҳамда уларнинг маҳсулдорлигини оширишда энг юқори кўрсаткичларга эришган.

Байроқ Ғалаба районидаги «Победа» колхозидан олиб берилади.

Бекобод районидаги «Победа» колхозига (раиси Ўтамов, партия комитетининг секретари Турдибоев, комсомол комитетининг секретари Бойжигитов ўртоқлар). Бу хўжаликда давлатга гўшт сотиш суръати 35 процент, сут бўйича — 5 процент, тухум бўйича — 6 процент ўсиши таъминланган ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш, қорамоллар ва паррандалар бош сонини кўпайтириш, уларнинг маҳсулдорлигини оширишда энг юқори кўрсаткичларга эришилган.

Байроқ Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозидан олиб берилади.

Ғалаба районидаги Ўрта Чирчиқ бўрдоқичилик пунктига (директори Шапенов, партия комитетининг секретари Утегенов, касаба союз комитетининг раиси Сарсенбоев ўртоқлар). Бу коллектив йиллик планни бажариб, давлатга гўшт сотиш суръатини — 14 процент ўсишини таъминлаган ҳамда қорамолларни бир кеча-кундузлик ўртача семиртиришда ва уларнинг бош сонларини кўпайтиришда энг юқори кўрсаткичларга эришган.

Байроқ Чиноз районидаги «Чиноз» наслчилик совхоз-техникумидан олиб берилади.

Шу йилнинг тўққиз ойи якуни бўйича районлар план кўрсаткичларини юқори даражада бажармаганлиги ва давлатга чорвачилик маҳсулотлари топшириш суръатининг ўсишини таъминланмаганлиги сабабли районга область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғини топшириш мақсадга мувофиқ эмас, деб топилди.

Область план бўлимига мусобақа илғорларига сотиш учун Ғалаба районидаги Киров номли, Бекобод районидаги «Победа» колхозларига ва Ғалаба районидаги Ўрта Чирчиқ бўрдоқичилик пунктига биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

ВИЗИТ ТУГАДИ

Яман Араб Республикасининг президенти Али Абдалла Солиҳ 11 октябрь куни Совет Иттифоқидан жўнаб кетди. У СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг таклифига биноан расмий дўстлик визити билан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турди.

Учиб кетиш олдидан Кремлда, Катта Кремль саройи майдонида ЯАР президентини тантанали кузатиш маросими бўлди.

А. А. Солиҳни КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. У. Черненко кузатиб қўйди.

Меҳмонни кузатиш маросимида КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзоси, СССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари Г. А. Алиев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, РСФСР Министрлар Советининг раиси В. И. Воротников, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзоси, СССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико ҳозир бўлдилар.

Автомашиналар кортежи Кремлдан аэродром томон йўл олди.

Аэродромда ЯАР президентини Н. А. Тихонов, Г. А. Алиев, В. И. Воротников, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар. (ТАСС).

ҚИРҒИЗИСТОН ССР ВА ҚИРҒИЗИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАНЛИГИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА

ТЕНГ ҲУҚУҚЛИЛАР ОИЛАСИДА

Т. Х. КОШОЕВ,
Қирғизистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси

Халқимизнинг катта ва қувончли байрами — тўрт орденли Қирғизистон Совет Социалистик Республикаси ва унинг Компартияси ташкил топган кунга олтмиш йил тўлди. Қирғизистон ана шу шонли юбилейни сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати ғоят ўсган бир вазиятда нишонламоқда.

Ўтган олтмиш йил мобайнида республиканинг экономикаси ва маданиятида буюк ўзгаришлар рўй берди. Ўртоқ К. У. Черненко 1979 йилда Фрунзе шаҳрининг юз йиллиги муносабати билан бу шаҳарга Меҳнат Қизил Байроқ орденини топшириш вақтида сўзлаган нутқида қуйидагиларни таъкидлаган эди: «Совет Қирғизистони тарихан қисқа даврда мамлакатимиздаги барча халқлар билан биргаликда асрларга тенг йўлни босиб ўтди.

Мамлакатимизнинг тарихий тажрибаси социализм шароитида, пролетар интернационализми ва халқларнинг ленинча дўстлиги вазиятидагина барча миллатларнинг тикланиши ва равнақ топиши мумкинлигини кўрсатиб турибди. Эндиликда Совет Қирғизистони гимнимизнинг сўзлари билан айтганда: «Ягона, қудратли Совет Иттифоқи»ни ташкил этган қардош республикалардан иборат тенг ҳуқуқлилар оиласида порлаб турибди».

Қирғиз халқи бир авлоднинг ҳаёти даврида ўрта аср жаҳолатидан социал-иқтисодий тараққиёт чўққилари сари катта йўлни босиб ўтди. Тоғли ўлканинг ўтмишдаги азоб-уқубатларини ўз бошидан кечирган отахонлар уч-раб туради. Улар ва ҳатто қалин қор босган Олатов чўққилари чор ҳукумати, маҳаллий бойлар ва манаплар ҳуқуқсизлик, қашшоқлик ва жаҳолатга маҳкум этган халқнинг сон-саноқсиз машаққат ва кулфатларини ҳикоя қилиб бера оладилар.

Улуғ Октябрь, Коммунистик партиянинг ленинча миллий сиёсати қирғиз халқининг куч ва қобилиятларини намоён этиш учун кенг имконият очиб берди. Республика ўзининг иқтисодий ва маданий тараққиётида халқлар дўстлигининг ҳаётбахш кучига, уларнинг ва биринчи навбатда улуғ рус халқининг беғараз ёрдами ва мададига таянди. Қирғиз халқи СССР халқларининг улуғ ҳамдўстлигида хўжалик юритишнинг эски формаларидан ғоят юксак саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши сари, жаҳолат ва зулматдан ялпи саводхонлик сари, маданият ва фан чўққилари сари шахдам қадам қўйди.

Ҳозирги вақтда Совет Қирғизистони — меҳнатсевар халқ камол топтирган, яшнаб турган ўлка бўлиб, мамлакат ягона халқ хўжалик комплексининг таркибий қисмидир. Саноат республика халқ хўжалигининг етакчи тармоғи ҳисобланади. У ижтимоий маҳсулотнинг ярмидан кўпроғини тайёрлаб беради. Саноатда олтмиш йил мобайнида ишлаб чиқарилган маҳсулот неча юз баравар ортди. Рангли металлар ишлаб чиқариш Қирғизистон индустриясида муҳим ўрин эгаллайди. Енгил ва озиқ-овқат саноати кенг ривожланди. Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш йил сайин кўпаймоқда.

Революциядан илгари чўпоннинг ўтовида керосин чироқ катта зийнат, деб ҳисобланар эди. Эндиликда Қирғизистон тамоман электрлаштирилган ўлкадир. Норин дарёсида бир қанча йирик электр станциялар қурилди, Тошкўмир ГЭСи барпо этилмоқда, қудратли Қамбар гидроэлектростанциялари қурилиш арафасида турибди.

Транспортни, замонавий алоқа воситаларини яхши йўлга қўймай туриб, экономикани ривожлантириш мумкин эмас. Илгари ўнқир-чўнқир йўллар ва тоғлардаги тор сўқмоқлар қирғиз қишлоқларини бир-бири билан боғлар эди. Хат-хабар кеч етиб келар эди. Ҳозирги вақтда эса республикада замонавий транспортнинг ҳамма турлари — темир йўл, автомобиль, ҳаво транспорти бор.

Республикада экономика аграр секторининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш соҳасидаги тадбирлар изчиллик билан амалга оширилмоқда. Кейинги ўн йил мобайнидагина республика қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантириш учун қарийб икки ярим миллиард сўм сарфланди. Бу — бундан 50 йил аввалги даврга нисбатан бир ярим баравар ортиқдир. Кўлами жиҳатидан мислсиз бўлган мелиорация ишлари олиб борилди. Замонавий каналларнинг кенг тармоқли системаси вужудга келтирилди. Бу каналларнинг узунлиги 30 минг километрлик масофани ташкил этади. Жами 20 миллиард куб метрдан ортиқ ҳажмдаги сув омборлари қурилди. Ҳозирги вақтда деҳқончилик маҳсулотининг 90 процентидан кўпи республикадаги суғориладиган ерлардан олинмоқда. Республика қишлоқ хўжалигининг анъанавий соҳаси бўлмиш чорвачилик тобора ривожланди.

Ишониш қийин бўлса ҳам факт: революциядан илгари тоғли ўлкада битта ҳам илмий-тадқиқот муассасаси йўқ эди. Ҳозирги кунда Қирғизистонда неча ўнлаб илмий муассасалар мавжуд бўлиб, уларда минглаб ходимлар меҳнат қиляпти. Олимлар ва ишлаб чиқариш ходимлари биргаликда ҳаракат қилиб туб проблемаларни ҳал қилмоқдалар. Бу проблемаларнинг ҳал этилиши халқ хўжалигининг етакчи тармоқлари — машинасозлик, энергетика, кон-руда саноати, рангли металлургия, гидроэнергетика ва ирригация қурилишида фан-техникани тараққий эттиришни таъминлайди. Бизнинг олимларимиз ярим даштлик ерлардан тортиб тоғ тундрасигача Тянь-Шаннинг ҳар бир табиий-иқлим зонаси учун дон, сабзавот экинлари, меваларнинг мўл ҳосил берадиган навларини яратдилар.

Республиканинг миллий маданияти халқаро майдонга чиқди. Олтмиш йил ичида хореография, опера санъати вужудга келди. Китоб нашр қилиш нималигини билмаган регион эндиликда ўз ёзувчилари ва шоирлари билан бутун жаҳонга машҳур бўлди. Қирғизистон халқ ёзувчиси Чингиз Айтматов, Қирғизистон халқ шоири Аали Тўқимбоев ва бошқа адибларнинг асарлари жаҳондаги неча ўнлаб тилларга таржима қилинган.

Кўчманчиларнинг азалдан турар-жойи ҳисобланган қирғиз ўтовлари ўрнида, дара ва водийларда архитектуранинг энг сўнгги янгиликларига асосланган шаҳарлар ва агросаноат посёлкалари қад кўтарди. Қирғизистон халқ рассоми Турғунбой Содиқов ва бошқа ҳайкалтарошлар ясаган ҳайкаллар ана шу шаҳар ва посёлкаларнинг ҳуснига-ҳусн қўшмоқда. Мамлакатнинг энг навқирон кино студияларидан бири — Қирғизистон кино студияси ҳозирги вақтда неча ўнлаб бадиий ва ҳужжатли ленталарни Бутуниттифоқ ва жаҳон экранига чиқарди. Булар илгари чор Россиясининг қолоқ чекка ўлкаси бўлган ҳозирги Совет Қирғизистонининг янги ҳаёти тўғрисида ҳикоя қилади.

Ҳозирги вақтда Қирғизистон меҳнаткашларининг бутун куч-ғайрати партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг қарорларини амалга оширишга қаратилган. Халқ депутатлари Советлари бу қарорларни бажаришда фаол қатнашмоқдалар. Советларнинг амалий ишлари уларнинг фаолияти муттасил юксак даражага кўтарилаётганлигини тасдиқлайди. Советлар халқ хўжалигини янада ривожлантириш масалалари билан жиддий шуғуллана бошладилар, меҳнаткашлар оммаси билан доимий алоқа боғлаш формаларини кенгайтирдилар. Хуллас, Советлар меҳнаткашлар фаровонлигини ошириш, уларни коммунистик руҳда тарбиялаш борасида ўзларининг жуда катта потенциалидан тўлиқ фойдаланиш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар.

Тянь-Шань аҳолиси республиканинг шонли юбилейини меҳнатда янги зафарлар билан кутиб олмоқда. Саноат корхоналари тўққиз ойлик топшириқлар бажарилганлиги тўғрисида рапорт бердилар. Маҳсулот миқдорининг ўсишига асосан меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришилди. Агросаноат комплексининг меҳнаткашлари давлатга мўлжалланганидан кўпроқ гўшт, сут сотдилар.

Барча совет кишилари каби қирғиз халқи ҳам комил ишонч билан истиқболга назар солмоқда. Коммунистик партиянинг доно раҳбарлиги, совет халқларининг ягона қардошлик иттифоқи шундай зўр ишонч туғдиради. Республика меҳнаткашлари партия раҳбарлиги ва совет халқларининг қардошларча иттифоқини ўзларининг ҳозирги бахтли ҳаёти ва янада порлоқ келажагининг негизи деб биладилар.

(ТАСС).

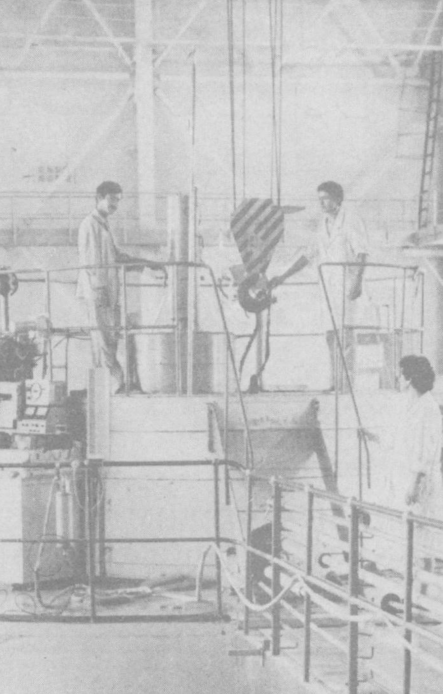

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ядро физикаси институти олимлари муҳим тадқиқотлар устида иш олиб бормоқдалар. Суратда: институт илмий ходимлари реакторни экспериментал тадқиқот ишларига тайёрламоқдалар.

В. Сироткин фотоси.

ҚУРИЛИШЛАРДА ТАРТИБНИ МУСТАҲКАМЛАЙЛИК

ОЙЛИК ИҚТИСОДИЙ ОБЗОР

КПСС XXVI съезди томонидан қўйилган муҳим халқ хўжалик вазифалари ичида капитал маблағлар сарфлаш самарадорлигини ошириш, ишга тушириладиган объектларни вақтида фойдаланишга топшириш, уй-жойлар, мактаблар, мактабгача ёшдаги болалар ва соғлиқни сақлаш муассасаларини қуриш алоҳида ўрин эгаллайди. Халқ хўжалиги барча тармоқларининг бир маромда юксак суръатлар билан ривожланиши, меҳнаткашлар фаровонлигининг ошиши кўп жиҳатдан қурилиш суръатларига ва янги қувватларни ўз вақтида ишга туширилишига боғлиқ. Шунинг учун ҳам капитал қурилиши масалалари ҳар доим ва ҳозир ҳам партия ташкилотларининг эътибор марказида бўлмоқда.

Областимиз қурилиш ва монтаж ташкилотлари, бинокорлик материаллари, конструкциялар ва асбоб-ускуналар етказиб берувчи корхоналари коллективлари ўн биринчи беш йиллик тўртинчи йилининг кенг капитал қурилиш программасини бажариш юзасидан анчагина иш қилдилар.

Шу йилнинг ўтган тўққиз ойида 682 миллион сўмлик асосий фондлар ишга туширилди. Тошкент тўқимачилик комбинати ва унинг Акмал Икромов ҳамда Паркент районларидаги филиалларида, В. И. Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводида, «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасида, лак-бўёқ заводи, каноп фабрикасида янги қувватлар қурилиши тугалланди ва фойдаланишга топширилди.

Область агросаноат комплексининг ишлаб чиқариш базаси анча кенгайди. Тошкент бройлер ва «Ўзбекистон» паррандачилик фабрикаларида янги қувватлар ишга туширилди ҳамда маҳсулот бера бошлади. Йирик шохли қорамоллар, қўй-эчкилар учун қўшимча бинолар бунёд этилди, силос хандақлари, электр узатиш линиялари, тракторларга техник хизмат кўрсатиш станциялари қурилди. 2572 гектар янги суғориладиган ерлар фойдаланишга топширилди. Қишлоқда уй-жой қурилиши плани бажарилди.

Область бинокорлари қурилиш-монтаж ишлари таннархини қўшимча 0,5 процент камайтириш юзасидан мажбуриятларини бажармоқдалар.

Ангрен, Чирчиқ, Янгийўл, Янгиобод шаҳарлари, Ғалаба райони қурилиш коллективлари план-топшириқларини муваффақиятли адо этишяпти.

КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил 8 сентябрь куни «Қурувчи шарафи тўғрисида сўз» сарлавҳаси остида эълон қилинган қурувчи бригадирларнинг «Правда» газетасига ёзган хати тўғрисида»ги қарори қурилиш меҳнат коллективлари томонидан қизғин ва якдиллик билан маъқуллаб кутиб олинди. Қурилиш-монтаж трестлари ва бошқармалари, уйсозлик комбинатлари партия комитетлари ишчиларнинг касб маҳоратини ошириш, меҳнат, технологик ва ишлаб чиқариш интизомини ҳар томонлама мустаҳкамлаш, бинокорларни юксак сифатли ишлашга рағбатлантириш юзасидан аниқ тадбирлар ишлаб чиқдилар ва уларни амалга оширмоқдалар, ишда бракка йўл қўяётганларга нисбатан талабчанликни кучайтирмоқдалар. Маҳаллий Совет органлари қурилиши тугалланмаган объектларда қўшиб ёзиш ҳолларига масъулиятни ҳис қилган ҳолда муносабатда бўлмоқдалар. Бу масалалар юзасидан қонунчилик талабларига қатъий амал қилиш учун давлат қабул қилиш комиссияларига нисбатан талабчанлик сезиларли даражада кучайди.

Шунга қарамай область капитал қурилишидаги аҳволни кўнгилдагидек деб бўлмайди. Кўпчилик кўрсаткичлар бўйича план бажарилмаяпти. Айниқса, Тошкент, Олмалиқ, Бекобод шаҳарларида, областнинг қишлоқ районларида қолоқликка йўл қўйилмоқда.

Бундай аҳвол қурилиш ишлаб чиқаришини ташкил этиш ва қурилишларни моддий-техника таъминотидаги нуқсонлар, шунингдек, корхоналар ва буюртмачи ташкилотларнинг ишга тушириладиган объектларга асбоб-ускуналарни етказиб беришда узилишларга йўл қўйишлари, лойиҳа ечимлари сифатининг пастлиги оқибатида содир бўлмоқда. Шу сабабларга кўра қатор қурилиш трестлари қурилиш-монтаж ишлари планларини уддалаmasяпти, меҳнат унумдорлигини оширишнинг топшириқдаги суръатларини таъминламаяпти, объектларни ишга тушириш муддатларини барбод этмоқда.

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг «Алмаликсвинецстрой», «Узбекшахтострой», «Узбекметаллургстрой», 6- ва 160-қурилиш трестлари, Олмалиқ уйсозлик комбинати ва «Ташпромстрой» ишлаб чиқариш бирлашмаси, республика Қишлоқ қурилиши министрлигининг 23-тресги, «Узколхозстрой»нинг «Ташоблколхозстрой» тресги каби асосий пудратчи ташкилотларнинг иши ташвиш туғдирмоқда. Чунки улар ўтган тўққиз ойда пудрат ишлари планини бажаришмади. Уй-жой қурилиши суст суръатлар билан олиб борилмоқда. Айни вақтда уйсозлик комбинатлари, айниқса, 1-қишлоқ ва Олмалиқ уйсозлик комбинатлари қувватларидан жуда қониқарсиз фойдаланиляпти.

Капитал қурилиши натижалари учун бинокорлик ташкилотлари қатори асбоб-ускуналарни ўз вақтида етказиб бермаётган, лойиҳа ечимлари сифатсиз бўлаётган корхоналар ҳамда буюртмачи ташкилотлар ҳам масъулиятни сезишлари керак. Таъминотчи ташкилотлар қурилишларни материаллар ва конструкциялар билан таъминлашда катта нуқсонларга йўл қўймоқдалар.

Айрим область бошқармалари капитал қурилишини ҳаддан ташқари қониқарсиз олиб бормоқда. Бу аввало область ижроия комитетининг капитал қурилиш бошқармаси (М. К. Бикбов), «ТашПЭС» (Ю. У. Умаров), «Ташзаготхлопкопром» (Х. Қ. Қосимов), «Ташзаготлубпром» (Н. С. Шорасулов)га тааллуқлидир. Фақатгина шу ташкилотлар капитал маблағ сарфлаш планига нисбатан 9,3 миллион сўм кам маблағ ўзлаштирдилар, қурилиш-монтаж ишлари планига нисбатан орқада қолишлари 6 миллион сўмни ташкил этди.

Бундай аҳволнинг содир бўлиши шундан далолат берадики, жойлардаги айрим партия ва совет органлари капитал қурилиш масалаларига етарли эътибор бермаяптилар, қурилишлардаги иш аҳволи билан чуқур шуғулланишмаяпти, планлаштирилган ҳар бир объектнинг ўз вақтида фойдаланишга топширилишини таъминлаш учун зарур чораларни кўрмаяптилар. Улар қурилишларни материаллар ва асбоб-ускуналар билан қониқарсиз таъминлаётган, қурилиш ишлаб чиқаришини ташкил этишда нуқсонларга йўл қўяётган, янги корхоналар учун фойдаланувчи ходимларни ўз вақтида тайёрлашга етарли эътибор бермаётган хўжалик раҳбарларига нисбатан талабчанлик қилмаяптилар.

Область партия комитетлари республика Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги ташкилотлари раҳбарлари — коммунистларга нисбатан катта талаблар қўйишга ҳақлидирлар. Фақатгина шу министрлик бўлинмаларининг, айниқса, «Узстальконструкция» ва 93-ихтисослашган трестларнинг қониқарсиз ишлаши оқибатида «Қуёш» илмий-ишлаб чиқариш комплекси, «300-стан»нинг иккинчи навбати, «Ташпромстрой» ишлаб чиқариш бирлашмаси қатор объектларида планлар бажарилмаяпти.

Бу йил бинокорлик материаллари саноати ва қурилиш индустриясининг кўпчилик корхоналари бир маромда ишламоқдалар ва белгиланган топшириқларни бажармоқдалар. Айни вақтда уларда ишни яхшилаш учун анчагина резервлар бор.

«Охангаронцемент» ишлаб чиқариш бирлашмаси, область ғишт заводлари бошқармалари, Эйвали махсус темир-бетон конструкциялари комбинати, Ангрен бинокорлик материаллари комбинати, Юбилей посёлкасидаги қурилиш конструкциялари ва йирик панелли уйсозлик комбинатлари ўз имкониятлари даражасида ишламаяптилар. Уларнинг қолоқлик сабаблари маълум. Эскириб қолган технология, маънавий яроқсиз ҳолга келган асбоб-ускуналарнинг ишлатилиши, қўл меҳнати улушининг кўплиги, ишчи-кадрларнинг етишмаслиги, шунингдек ишлаб чиқаришни ташкил этишдаги камчиликлар, моддий-техника таъминотининг кўнгилдагидек бўлмаётганлиги, айрим ҳолларда талабчан ва малакали раҳбарликнинг етишмаётганлиги шундай камчиликлардир.

Бу бўлинмалар партия ташкилотлари маъмурият фаолияти устидан назорат қилиш ҳуқуқидан тўлароқ фойдаланишлари, план-топшириқларни барбод этаётган хўжалик раҳбарларига нисбатан қатъий талабчан бўлишлари, ишчиларнинг унумли меҳнат қилиши ва турмуши яхшиланиши учун қулай шароитларни яратиб беришлари керак.

Қурилиш министрликлари ва идоралари, Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати ва қурилиш индустрияси корхоналари бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг шу йилнинг август ойида бўлиб ўтган республика семинарида партия XXVI съезди талаблари, КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил февраль ва апрель Пленумлари ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорлари асосида партия комитетларининг маъмурият фаолияти устидан назоратини кучайтириш, интизомни мустаҳкамлаш, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш, коллективларни барча техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича шу йил ва умуман ўн биринчи беш йиллик планлари ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилишига сафарбар этиш масалаларидаги жанговарлиги ва қатъиятлилигини ошириш лозимлиги таъкидланди.

Шу йилнинг тўртинчи кварталида область бинокорлари олдида мураккаб вазифалар турипти. 589 объектни, шу жумладан, ишлаб чиқариш аҳамиятига эга бўлган 303 объектни фойдаланишга топшириш зарур. Улардан 14 таси энг муҳим объектлардир. Бу Янги Ангрен ГРЭСининг биринчи энергоблоки, Тошкент нефть базаси, Тошкент бройлер паррандачилик фабрикасининг иккинчи навбати, Тошкент метрополитени иккинчи навбатининг биринчи участкаси ва бошқа қатор объектлардир.

Қолоқликни тугатиш ва 420 минг квадрат метр саҳнли уй-жойлар, 5510 ўринли мактабгача ёшдаги болалар муассасалари, 780 ўринли касалхоналар, 4986 ўринли мактаблар, 1400 беморни қабул қилишга мўлжалланган поликлиникаларни фойдаланишга топшириш керак.

Меҳнат унумдорлигини ошириш ва иш таннархини камайтириш масалаларига алоҳида эътибор бериш даркор. Қурилиш, айниқса, уй-жой қурилиши сифатини янада ошириш лозим. Октябрь ойида куз-қиш мавсумида ишлаш билан боғлиқ бўлган барча тадбирлар комплексини амалга оширишни тугаллаш керак.

Бинокорларимиз зўр ғайрат билан ишласалар, мавжуд камчиликларни бартараф этиш учун, янги резервлардан фойдаланиш учун қатъий курашсалар 1984 йилнинг тўртинчи квартали ва умуман йиллик план муваффақиятли бажарилиши мумкин.

Қурилишларда интизом ва тартибни мустаҳкамлаш, меҳнат ва моддий ресурслардан тўғри фойдаланиш юзасидан барча лавозимдаги раҳбарларга нисбатан талабчанликни кучайтириш керак.

Меҳнат коллективларининг фидокорона иши, қурилиш конвейерининг барча занжирларида — бригададан тортиб то министрликларгача интизомни мустаҳкамлаш, раҳбарлик усуллари ва услубларини такомиллаштириш, кишилар ҳақида ғамхўрлик, объектларни фойдаланишга топшириш бўйича планлар ва социалистик мажбуриятлар бажарилишининг асосий гаровидир.

ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗЛАРИ СОВЕТИДА

КОМИТЕТ ҲИСОБ БЕРДИ

Металлургия саноати ишчилари касаба союзи область комитети меҳнат коллективлари ўртасида социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдиришга ҳамиша катта эътибор бериб келмоқда. Ҳозир тармоқда меҳнат қилаётган ишчилардан салкам 48 минг киши мусобақанинг у ёки бу формасига жалб этилган, 33 мингдан ортиқ ишчи коммунистик меҳнат ҳаракатида иштирок этаяпти. Мусобақага вақти-вақти билан якун ясаб борилмоқда, ғолиблар рағбатлантирилмоқда.

Комитет доимий ишлаб чиқариш кенгашлари фаолиятини активлаштириш устида ҳам алоҳида қайғурмоқда. Кейинги 1,5 йил ичида доимий ишлаб чиқариш кенгаши қатнашчиларидан 4 мингга яқин таклиф тушди. Уларнинг 3,5 мингтаси амалга оширилиб, салкам 3 миллион сўмлик иқтисодий самара олинди.

Кейинги пайтда доимий ишлаб чиқариш кенгаши бўйича эстафета ўтказиш яхши анъанага айланди. Бундан ташқари «Меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини бузувчилар қолмасин» деган шиор остида кўпгина бригадаларнинг касаба союз группалари актив иш олиб бормоқдалар. Натижада Олмалиқ кон-металлургия комбинати, Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати, Ўзбекистон металлургия заводи каби йирик корхоналарда иш вақтини бекорга йўқотиш ҳоллари икки марта қисқарди. Ўтган саккиз ой мобайнида тармоқдаги 7 та корхонадан 5 тасида ишчи кучи кўпайтирилмаган ҳолда иш ҳажми сезиларли даражада оширилди, иш унумдорлиги ўсди.

Яқинда область касаба союзлари Советида металлургия саноати ишчилари касаба союзи область комитетининг ҳисоботи тингланди. Ҳисоботда юқорида тилга олинган ютуқлар таъкидлаб ўтилди. Айни пайтда мусобақа ғолибларини тақдирлашда, инженер-техник ходимлар шахсий ижодий планини тузишда, ишчиларнинг меҳнат ва турмуш шароитини яхшилашда бир қатор камчиликлар борлиги кўрсатилди. Олмалиқдаги шахта қурилиш бошқармасида 620 киши ишласа-да, аммо коллектив учун ошхона ташкил этилмаган. Шунга ўхшаш нуқсонлар бошқа корхоналарда ҳам учраб турибди. Уларни зудлик билан бартараф этиш лозимлиги комитет раҳбарларига уқтирилди.

ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

ҚАНДАЙ БОРЯПТИ?

Касаба союз ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари қизғин давом этмоқда. Ҳозиргача 29 мингдан ортиқ касаба союз группасида, 4642 та цех касаба союз комитетида, 7235 та касаба союз комитетида йиғилишлар бўлиб ўтди. Ҳисобот сайлов йиғилишларида бажарилган ишлар ишчанлик билан муҳокама қилинди. Навбатдаги вазифалар белгилаб олинди. Йиғилишларда партия, совет, касаба союз раҳбарлари иштирок этдилар.

«Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси касаба союз конференциясида республика касаба союзлари Совети раиси Н. М. Маҳмудова, «Узбекхлопкомаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси касаба союз конференциясида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг сектор мудири Ҳ. Ҳакимов, «Узбекшахтострой» тресги касаба союз конференциясида Ангрен шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари В. В. Березовский ва бошқалар қатнашдилар.

Йиғилишларнинг кўпчилиги танқид ва ўз-ўзини танқид руҳида ўтди. Тошкент бадиий буюмлар фабрикаси, 9-шина ремонт заводи, «Узгипрониииздрав» институти касаба союз ташкилотларида бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишлари ва конференцияларда маданий-маиший шароитларни яхшилашда, социалистик мусобақани ташкил этишда, коллектив шартномаларининг бажарилишида касаба союз ташкилоти активлигини ошириш лозимлиги уқтирилди. Айрим йиғилишларни тайёрлашда шошма-шошарликка йўл қўйилганлиги ҳам маълум бўлиб қолди. Бундай ҳоллар 3-авторембаза, «Узмясомолторг», «Шуҳрат» мактаб-магазини касаба союз ташкилоти йиғилишларида сезилди.

Йиғилишларда касаба союз ташкилотларининг янги составлари сайланди. Цех касаба союз комитетлари составига сайланган кишиларнинг салкам 60 проценти ишчилар ва колхозчилардир. 46,2 проценти эса аёллардир. Бу йил кўплаб ёшларга ҳам катта ишонч билдирилиб, касаба союз комитетларининг составига киритилдилар. Улар ўзларига билдирилган ишончни шараф билан оқлашга интилмоқдалар. Область касаба союзлари Совети президиумида ҳисобот-сайлов йиғилишларининг бориши ҳар томонлама таҳлил этилиб, йўл қўйилган камчиликларни тезроқ тугатиш чоралари белгиланди.

ТАНҚИДИЙ ФИКРЛАР УМУМЛАШТИРИЛДИ

Область касаба союзлари советининг ўнинчи пленумида сўзга чиққан Чирчиқдаги «Ғунча» тикувчилик фабрикаси инженери С. Рисметова ишчилар ётоқхонаси 10 йилдан бери ремонт қилинмаётганлигини, мебеллар эскириб кетганлигини, медицина хизматидаги камчиликларни кескин танқид қилди. Инженернинг танқидий фикрлари ҳисобга олинди. Уни амалга ошириш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқилди.

Шундай тадбирлар 56-автокорхона ҳайдовчиси А. Отабеков томонидан билдирилган танқидий фикрлар бўйича ҳам тузилди. А. Отабеков Бухородан Тошкентга юк олиб келаётган ёки Тошкентдан Бухорога юк олиб кетаётган ҳайдовчилар учун йўл бўйларида зарур дам олиш жойлари ташкил этилмаганлиги, дизель ёнилғиси қуювчи станцияларнинг камлиги ҳақида гапирган эди. Ҳақиқатан ҳам транспортчиларнинг йўл-йўлакай дам олиб боришларини ташкил этиш яхши йўлга қўйилмаган. Ёнилғини заправка қилувчи станциялар иши талабга жавоб бермайди. Ҳайдовчининг фикри ҳисобга олиниб, уни ижро этиш учун тегишли область касаба союз комитетига кўрсатма берилди.

Пленумда жами 20 дан ортиқ шундай таклифлар тушган эди. Область касаба союзлари Совети уларни амалга ошириш мақсадида умумлаштириб, махсус тадбир ишлаб чиқди. Тадбирлар ижрочиларга етказилди.

ДЕПУТАТГА наказ берилди. У — сайловчилар наказм. Улар ўз депутатлари билан бўлган учрашув чоғида Алимкент посёлкасидаги тез ёрдам станциясида автомашиналарнинг етишмаслиги жуда катта қийинчилик туғдираётгани ҳақида гапириб, станцияни яна битта тез ёрдам машинаси билан таъминлаш зарурлигини айтишди.

Сайловчиларнинг сўзларини қунт билан тинглаган Муҳаррам «Бу наказни зудлик билан бажариш керак», деган қарорга келди. Эртасига худди шу масалани ҳал қилгани район марказий шифохонаси бош врачи Э. Тожибоев ҳузурига кирди. Сўнгра улар биргалашиб, керакли ташкилотлар олдига талаблар қўйишди. Орадан кўп ўтмай, тез ёрдам

ДЕПУТАТ ВА ҲАЁТ

МАЛАКАЛИ ШИФОКОР, АКТИВ ЖАМОАТЧИ

станцияси Алимкент посёлкаси аҳолисига ўз вақтида зарур ёрдам кўрсатадиган бўлди.

Бу Оққўрғон район марказий шифохонасининг туғруқхона бўлими врачи, район Советининг депутати Муҳаррам Султонсаидованинг депутатлик фаолиятидан бир мисол, холос. У депутат сифатида ҳам, шифокор сифатида ҳам эл-юртга сидқидилдан хизмат қилади.

Муҳаррам Тошкент Давлат медицина институти даволаш факультетини битириб, 11 йилдан бери район марказий шифохонасида врач-гинеколог бўлиб ишламоқда. У доим изланишда. Медицинага, айниқса, ўзининг соҳасига оид бирорта янгилик унинг назаридан четда қолмайди. Шунинг учун ҳам шифохонанинг туғуруқхона бўлимидами, гинекология бўлимидами ёки аёллар консультациясидами, хуллас қаерда ишламасин жонкуярлиги, ўз бурчини доим ҳис этиши билан ажралиб туради.

Муҳаррам Султонсаидова ташкилотчи жамоатчи сифатида ҳам эътибор қозонди. У шифохона хотин-қизлар Советининг раиси сифатида врачлар, медицина ҳамширалари ўртасида тез-тез турли конкурслар, викториналар ўтказиб туради, меҳнат ва уруш ветеранлари ҳамда шоир ва ёзувчилар билан учрашувлар уюштиради.

Жонкуяр халқ вакилининг шифокор, актив жамоатчи сифатидаги энг яхши фазилатлари унинг шогирдларига ҳам ўтмоқда. Анвар Ғаниев, Санобар Йўлдошева, Гулчеҳра Холхўжаева каби ёш врач-гинекологлар бугунги кунда устозлари билан бир сафда ибратли меҳнат қилишяпти, жамоатчилик ишларида актив фаолият кўрсатишяпти.

М. МИРКАМОЛОВА.

МАҲОРАТ КЎРИГИ

Областимиз қишлоқларида қурилиш ҳажми йилдан-йилга кенгайиб бормоқда. Маданий-маиший муассасалар, уй-жойлар, маъмурий ва хўжалик бинолари кўплаб қад кўтармоқда. Уларни бунёд этишда минглаб қурувчилар қатнашмоқдалар. Бинокорлар зиммаларига юклатилган шарафли ва масъулиятли вазифаларни муваффақиятли уддалаш учун барча имкониятлардан фойдаланишга ҳаракат қилмоқдалар.

Ҳар йили область қишлоқ қурувчилари ўртасида ўтказиладиган кўрик-конкурслар ҳам шу мақсадга қаратилгандир. Анъанага айланиб қолган ва бир ҳафта давом этадиган бундай беллашувда айрим бинокорлик касблари бўйича пешқадамлар аниқланади. Кейинчалик бу илғорларнинг тажрибаси пухта ўрганилади ва касбдошлари ўртасида кенг ёйиш учун тавсия этилади.

Бу тадбир колхоз бунёдкорларининг касб маҳоратини ошириш, меҳнат унумдорлигини юксалтириш, мавжуд техника воситаларидан самарали фойдаланишга ёрдам бермоқда. Конкурс давомида «Облколхозстрой» трестининг малакали мутахассислари ва етакчи инженерлари иш сифатини назорат қилиш билан бирга йўл қўйилаётган камчиликларни ўз вақтида аниқлаб, бартараф этиш юзасидан маслаҳатлар берадилар.

Қишлоқ қурувчиларининг бу галги маҳорат конкурси Калинин районидаги «Хасково» совхозида ўтказилди. Унда трестга қарашли колхозлараро қурилиш ташкилотларидан 50 га яқин ғишт терувчи ва сувоқчи иштирок этди. Ўз ташкилотларида касблари бўйича энг маҳоратли ҳисобланган бу бинокорлар беш кун давом этган беллашувда ғолиб чиқиш учун курашдилар. Ғишт терувчилар ўртасидаги конкурсда 71-колхозлараро механизациялашган кўчма колоннадан Виктор Фридский, Тўлқин Абдураҳмоновлар, сувоқчилар баҳсида 20-колхозлараро механизациялашган кўчма колонна бинокорлари Рустам Муҳамедов, Михаил Анофриенколар ғолиб чиқдилар. Уларга дипломлар ва қимматбаҳо совғалар топширилди.

Ғолиблар республика қишлоқ қурувчиларининг маҳорат конкурсида иштирок этадилар.

А. ЗОКИРОВ,
«Узколхозстрой» бирлашмаси матбуот маркази мухбири.

АЁЛЛАРГА ШАРОИТ ШУМИ?

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ПАХТА УЧУН КУРАШ ШТАБИ ЙЎЛЛАНМАСИ БИЛАН

ОҚҚЎРҒОН районидаги «Ленинизм» колхози йирик хўжаликлардан бири. Колхоз меҳнаткашлари бу йил давлатга 5265 тонна пахта топшириш мажбуриятини олишган. Ҳозир бу хўжалик районда биринчи ўринни эгаллаб, кунлик ўсишда илғорликни қўлдан бермай келмоқда.

Жами 708 колхозчининг 496 нафари хотин-қизлардир. Улар далада, болалар боғчаларида ва фермада ишлашади. Қолаверса, ҳар бир аёл — она. Кузатувларимиздан шу нарса аён бўлдики, қишлоқда яшовчи аёллардан ҳар бирининг камида 6—7 нафардан фарзанди бор.

Бир пайтнинг ўзида 2—3 юмушни яъни бевосита уй-рўзғор ишларини бажараётган, бола тарбиялаётган ва йиғим-теримда актив қатнашаётган бундай аёллар колхозда кўп. 284 аёл ҳозирги долзарб мавсумда ўрта ҳисобда 80—90 килограммдан пахта термоқда. Шундай экан, колхоз правлениеси, партия ва касаба союз ташкилотлари уларнинг хотиржам ва унумли ишлашлари учун етарли шароит яратиб беришганми?

Биз шу саволларга жавоб олишдан аввал колхоз партия ташкилотининг секретари А. Умировдан (колхоз правлениесининг раиси Ў. Музаффаров бетоб экан) теримда қанча колхозчи қатнашаётганини сўраганимизда у тайинли гап айта олмади. Шундай масъулиятли паллада далада қанча колхозчи ишлаётганини партия ташкилотининг секретари билмай турса, шу яхшими?! А. Умировнинг айтишича доимий боғчалар капитал ремонтдан чиқарилган. Озиқ-овқат маҳсулотларини ўз вақтида етказиб бериш йўлга қўйилган. Йиғим-теримнинг айни долзарб дамлари ҳисобга олинган ҳолда боғчаларнинг иш куни узайтирилган. Илгари боғчалар эрталаб соат тўққиздан кеч соат бешгача ишлаган бўлса, бугунга келиб эрталаб соат саккиздан кеч соат еттигача ишлайдиган бўлди. Тарбиячилар кўча ва маҳаллаларга биркитиб қўйилган. Улар эрталаб болаларни уй-уйидан олиб келишади ва кечқурун олиб бориб қўядилар. Бу эса оналарнинг вақтини тежамоқда. Кошкийди партком секретари айтганидек бўлса...

Шарифа Холиқулова мудирлик қилаётган «Нилуфар» болалар боғчасида бўлганимизда унинг «Боғчалар пахта йиғим-терими олдидан капитал ремонт қилинди», деган гапи нотўғри эканлиги очилиб қолди. Бинонинг деворлари ёрилиб, сувоқлари кўчиб тушган. Болалар кийим иладиган шкафларнинг кўпчилигида эшик умуман йўқ. Лампочкаларни бир энлик чанг қоплаган. Ҳаттоки хона, коридор бурчакларини ўргимчак ини босиб ётибди.

— Қачон қараманг аҳвол шу,— дейди Оққўрғон район касалхонасининг врачи, медицина фанлари кандидати Ш. Қосимов.— Ҳафтанинг тўртинчи куни боғча, ферма ва дала шийпонларини назоратдан ўтказаман. Мана, ҳозир ҳам тўғри «Феруза-2» болалар боғчасидан келаяпман. Боғчанинг жиҳозланиши яхши: кровать, стол, стул, турли-туман ўйинчоқлар. Лекин санитария ҳолати яхши эмас. Аввало маҳаллий шароитнинг таъсири бор. Кўчалар чанг, тупроқ. Машина, трактор юрганда кўтарилган чанг-тўзон ҳаммаёқни, шу жумладан боғчани ҳам ифлос қилади. Кўчаларни тузатмаганингизга яраша, ҳеч бўлмаса кунига бир маҳал сув сепишни йўлга қўйиб беринглар, деб раис билан партком секретарига бир неча марта айтдим. Ҳар сафар «хўп» билан кутилишади.

Болаларга берилаётган озиқ-овқат турлари ҳақида ҳам эътирозларимиз бор. Уларга ҳар куни янги гўшт ва сут маҳсулотлари етказиб берилиши керак. Район касалхонаси қошида 3 минг порцияли сут маҳсулотлари тайёрлаш ошхонаси ташкил этганмиз. У райондаги барча боғчаларни сут маҳсулотлари билан таъминлайди. Мана шу тайёр нарсани ҳам олиб кетишга эринишади, баъзан. Боғча тарбиячилари хоҳласа оқ халат кияди, хоҳламаса — йўқ. Мана бу водопровод кранига бир қаранг. Ўрнатилгандан бери қишин-ёзин тинимсиз шариллаб оқиб ётади. Оқибатда, биринчидан, атроф зах тортиб кетса, иккинчидан, шунча ичимлик сув беҳуда исроф бўляпти. Болаларнинг сув ўйнаб, уст-бошларини ҳўл қилаётганликларини, шамоллаб, касалга чалинаётганликларини айтмай қўя қолайлик. Охири «шунга битта жўмрак ўрнатиб қўйсаларинг-чи» дейишга мажбур бўлдим. Булар бўлса жўмрак ўрнатиш ўрнига ярим метр келар-келмас шлангни водопровод кранига улаб, сим билан боғлаб қўйишибди. Барибир сув оқиб ётибди...

Элтамғали қишлоқ Советининг раисаси А. Умарова гапга аралашди:

— Сув оқиб ётса нима қипти? Оқиб бориб ариққа тушаяпти-ку... Жўмрак ўрнатилган билан фойдасиз. Болалар ўйнаб, синдириб ташлашади. Тўғрисини айтсам, бизда бундай ишлар билан шуғулланадиган сантехниклар йўқ.

Ана, сизга врачнинг жонкуярлигига нисбатан муносабат. Ўз-ўзидан кўриниб турибдики, масалага шундай лоқайдлик, бепарволик билан ёндошадиган бўлсалар тартиб, саранжом-саришталик бўлиши амру-маҳол.

Хотин-қизлар ишдан сўнг уй-рўзғор ишлари билан шуғулланганларида керакли нарсаларни истаган маҳалда қишлоқ магазинларидан топа оладиларми, савдо маданияти қай аҳволда? Шу саволларга жавоб олиш мақсадида М. Марҳабоев мудирлик қилаётган 10-магазинга кирдик. Бу ерда кундалик рўзғор учун зарур бўлган туз, кир совун, гугурт каби нарсаларни харид қилиш мумкин. Бироқ, кўпчилик талаб қилаётган оқ ун йўқ, бори эса ўтмасдан босилиб ётибди. Бунинг устига магазинда озодалик, тартиб, саранжом-саришталик йўқ. Ҳамма нарса аралаш, остин-устун бўлиб кетган. Айрим маҳсулотлар ерда сочилиб ётибди. Пештахталар чанг. Нархларни фақат сотувчидан сўраб билишингиз мумкин.

Фермада ишлаётган 19 хотин-қизнинг кўпчилиги ўрта мактабни битирган ёшлар. Ферманинг ташқи кўриниши ва санитария ҳолати ёмон эмас. Демак, соғувчилар учун етарли шарт-шароит яратиб берилган бўлса керак, деб ўйлаган эдик, афсуски фикримизнинг акси бўлиб чиқди.

— Фермага келамиз, ишлаймиз, уйга қайтамиз,— дейишди соғувчи қизлар бир овоздан.— Маданий ҳордиқ нималигини билмаймиз ҳам. Бирор марта бу ерда концерт ёки кино томоша қилганимиз йўқ. Кўчма дўконнинг фақатгина номини эшитганмиз, холос. Қани эди, турли учрашувларда иштирок этсак, халқаро мавзуда лекция ва суҳбатлар тингласак.

Партком секретари қизларнинг сўзини бўлиб, ноўрин ҳазиломуз луқма ташлади:

— Жудаям ёмонлаб юборманглар, яқинда Тошкентга циркка олиб тушамиз...

Кўриниб турибдики, колхоз далаларида ишлаётган хотин-қизларга яратилган шарт-шароит мукаммал эмас, қилиниши мумкин бўлган ишлар турли сабаблар билан пайсалга солинмоқда. Оммавий-маданий тадбирларни йўлга қўйиш унутилган.

— Сабаби нимада? Колхоз правлениеси раисининг маданий-маиший ишлар бўйича ўринбосари ва хотин-қизлар Совети бу аҳволдан хабардорми?— сўраймиз партком секретаридан.

Гапнинг ростини айтсам хотин-қизлар Совети номигагина тузилган, холос. Раис ўринбосарининг ўрни бир йилу-уч ойдан бери бўш турибди. Муносиб номзод тополмаяпмиз.

— Илгари бу ўринда ўзингиз ишлаб келган экансиз, ўшанда аёлларга ғамхўрлик қандай аҳволда эди?

— Дала шийпонларига телевизор, радио обортириб берганман. Ҳозир ҳам йилда бир марта — халқаро хотин-қизлар байрами куни 8-март олдидан йиғилиш ўтказиб, илғорларни мукофотлаб қўямиз...

Бетга айтганнинг заҳри йўқ, дейдилар. Колхоз раҳбарлари хўжаликда асосий куч бўлган аёллар меҳнатини тўла қадрлашмаяпти. Ахир далада ишлаётган колхозчининг ярмидан кўпроғини аёллар ташкил этса-ю, улар ҳақида колхоз раҳбарлари қайғурмаса, ким қайғуради? Бунинг учун, аввало, ишни бошидан пухта режалаштириш, кадрларни тарбиялаш ва жой-жойига қўйиш билан жиддийроқ шуғулланиш керак эди. Чунки колхозда 4 та ўрта мактаб бўлиб, ҳар йили 80 ўқувчи ўнинчи синфни, 96 ўқувчи саккизинчи синфни тугаллайди. Олий ўқув юртлари, техникум, билим юрти ва турли йўналишдаги курсларга 5—10 ўқувчи жойлашади. Қолганлари колхозда турли соҳаларда ишлаш учун ҳаракат қиладилар. Ана шу ёшларнинг маънавий дунёсини шакллантириш ва бойитиш бугунги кунимизнинг зарур вазифаларидан эмасми?

Колхозда хотин-қизларнинг хотиржам, яхши кайфият билан унумли ишлашлари учун тўла имконият яратиб берилиши керак. Бу ҳақда колхоз правлениеси раиси Ў. Музаффаров, партия ташкилотининг секретари А. Умиров, қишлоқ Советининг раисаси А. Умарова ўртоқлар жиддийроқ бош қотирсалар тўғри бўларди.

Г. ЙЎЛДОШЕВА,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

⊙ БЎКА районидаги Фрунзе номли колхоз пахтакорлари ҳосилни йиғиб-териб олишда техника кучидан самарали фойдаланмоқдалар. Дала ишлари «Дала — бункер — прицеп — пункт» усулида ташкил этилган.

Суратда: (чапда) хўжаликнинг 10-бригадасида пахтани бункерлардан тележкага ағдариш пайти.

УЛУҒ ВАТАН уруши қатнашчиси, меҳнат ветерани Абдуназар ота Умаров бу йилги мавсумда 2 тонна пахта териб топширишга аҳд қилган. Шу кунларда у ўзи истиқомат қилаётган Бекобод районидаги «Коммунизм» колхози пахтазорларида теримда қатнашмоқда.

А. Мальцев ва П. Эргашев фотолари.

ТАЖРИБАКОРЛАР МИНБАРИ

ВАЪДАМИЗНИНГ УСТИДАН ЧИҚДИК

БРИГАДАМИЗДА узум тайёрлаш йиллик плани бажарилган куни катта байрам бўлиб кетди. Бунинг бошқа сабаби ҳам бор эди. Биз ўн биринчи беш йиллик планимизни ҳам муддатидан бир йилу тўрт ой олдин уддалаган эдик.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллик юбилейини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишга аҳд қилган коллективимиз соҳибкорлари йил бошиданоқ бир мақсад йўлида меҳнат қилганликлари, тинимсиз изланиб, фан-техника ютуқларини, илғорлар тажрибасини қўлланиб келаётганликлари туфайли ана шундай салмоқли ютуқларга эришдик десам янглишмаган бўламан. Энди рақамлар ҳақида тўхталиб ўтадиган бўлсак, йиллик plandаги 326 тонна ўрнига ҳозиргача 330 тоннадан ортиқ сифатли узум йиғиштириб олдик. Беш йиллик бошидан буён эл дастурхонига 1540 тонна маҳсулот жўнатилди. Бу пландагидан ортиқдир.

Бригадамизнинг Ҳиммат Бураимова, Гулзор Дадажонова, Мавлуда Тошева, Йўлчи Назаров, Аҳмад Эрматов сингари тажрибали боғбонлари мўл ҳосил етиштиришни таъминлаш билан биргаликда йиғим-теримда ҳам жонбозлик кўрсатдилар. Улар кунига 450—500 килограммдан узум узиб барчага ибрат бўлишди.

Йиғиб-териб олинган маҳсулотни ўз вақтида қабул пунктларига етказиб беришда Нуъмон Дадажонов ва Бозор Тожиевларнинг хизматлари катта бўлди. Улар ўз транспортларини юксак унумли ишлатдилар.

Мева топшириш планини ҳам бажариш арафасида турибмиз. Ҳозиргача аҳолига 35 тоннадан ортиқ турли хилдаги мева маҳсулотлари етказиб берилди. Сентябрь ойида бу борадаги мажбуриятимизни ҳам бажаришга аҳд қилганмиз.

Ҳали токзорларимизда ва боғларимизда ҳосил мўл. Бригадамиз аъзолари билан маслаҳатлашиб, эл дастурхонига яна 30 тонна узум, 20 тонна мева етказиб беришга аҳд қилдик. Ўйлайманки, бу марра ҳам тез кунда эгалланади.

С. АБДИЕВ,
Паркент районидаги «Ленинобод» совхози боғдорчилик бригадаси бошлиғи.

КУТУБХОНАЧИЛАР ҲИММАТИ

Район марказий кутубхонаси ходимлари ҳам иш жойларини ўзгартирдилар. Улар районнинг 63 та дала шийпонининг деярли барчасида мавсумий кутубхоналар ташкил этдилар. Бу мавсумий кутубхоналарда совет, ўзбек ҳамда жаҳон ёзувчиларининг китоблари мавжуд бўлиб, газета-журналларнинг янги сонлари келтириб турилади.

— Ҳозир кутубхонамизнинг 26 минг аъзоси бор,— дейди бўлим бошлиғи Р. Мамина. — Йилдан-йилга кутубхонага аъзо бўлаётганлар сони ошиб бормоқда. Ҳар йили 50 га яқин янги китоб нашрлари оламиз.

Шу бугунгача 313 минг китоб тўпланган. Яқинда ўзбек тилида нашр этилган Марк Твеннинг «Қирол Артур ва Янки», Альберт Молина Родригеснинг «Қил устидаги ҳаёт», Э. Аъзамовнинг «Олам ям-яшил» каби китобларини олдик. Уларнинг ҳаммаси пахтакорлар ихтиёрида.

САЛОМАТЛИК ШТАБИ

Йиғим-терим вақтида қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг, ҳашарчиларнинг сиҳат-саломатлигини шифокорлар диққат билан кузатиб борадилар.

— Шу мақсадда, — дейди район марказий шифохонасининг бош врачи ўринбосари А. Насимов, — касалхонада дала штаби тузилган. Медицина муассасаларидан 22 нафар врач, 47 нафар ўрта маълумотли медицина ходими «оқ олтин» ижодкорларига тиббий ёрдам кўрсатиш учун бор куч-ғайрат ва маҳоратларини ишга соладилар, Уларни керакли дори-дармонлар билан таъминлайдилар. Мавсум давомида дала меҳнаткашларига саломатлик агитпоезди хизмат кўрсатади.

А. ҒУЛОМОВ,
Коммунистик райони.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

БЕЛГРАД

Сербияда энг катта Белград яқинидаги Смедерево металлургия комбинатида Совет Иттифоқининг техникавий ва молиявий ёрдами билан янги домна печи ҳамда иккинчи навбатдаги бошқа объектларни қуриш бошланди. Совет мутахассислари билан биргаликда ишлаб чиқилган лойиҳани амалга ошириш комбинатда ҳар йили чўян ишлаб чиқаришни 1,6 миллион тоннага, пўлат ишлаб чиқаришни эса 1,2 миллион тонна кўпайтиришга имкон беради. Смедерево комбинатини кенгайтириш, деб таъкидлайди «Политика» газетаси, Югославия саноатини ўз пўлати билан таъминлаш проблемасини ҳал этишга кўп жиҳатдан кўмаклашади. Смедереводаги металлургия комбинатини модернизациялаш қора металлургия соҳасида муваффақиятли ривожланаётган совет-югославия ҳамкорлигининг намуналаридан биридир.

МАНАГУА

Никарагуа революцион ҳукумати аҳолини озиқ-овқат билан нормал таъминлашни гарантиялаш мақсадида фавқулодда чоралар кўрмоқда. Сандиночи халқ революциясига қарши Америка агрессияси натижасида республикада аҳолини асосий озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш проблемаси кескинлашди. Шоли, ловия, маккажўхори ва бошқа экинлар етиштиришда катта қийинчиликлар вужудга келди. Чунки бундай экинлар етиштириладиган асосий зоналарда АҚШ Марказий разведка бошқармаси юборган контрреволюцион тўдалар иш кўрмоқда. Никарагуа ички савдо министри Дионисио Маренконинг бу ерда айтишича, ҳукумат мамлакатда валютанинг ғоятда етишмаслигига қарамай, чет мамлакатлардан озиқ-овқат маҳсулоти харид қилиб олишга катта катта маблағ ажратмоқда. АҚШнинг Никарагуага қуролли аралашуви кучайиши эҳтимолини ҳисобга олиб, деди у, аҳоли таъминоти махсус программаси ишлаб чиқилган. Мамлакатнинг барча зоналарида озиқ-овқат запаслари вужудга келтирилмоқда.

КОТОНУ

Нигер республикасининг пойтахти — Ниамейда Африкада уран қазиб чиқариш ва уни қайта ишлаш масалаларига бағишланган халқаро конференция очилди. Конференция қатнашчилари — Африкадаги 15 мамлакат ва бир қанча халқаро ташкилотларнинг намояндалари уран қазиб чиқариш саноатини ривожлантириш, шу соҳадаги ҳамкорликни кенгайтириш, малакали кадрлар тайёрлаш йўлларини муҳокама қиладилар. Учрашув делегатларининг нутқларида қитъа давлатларининг манфаатлари қимматли атом хомашёсидан фақат тинчлик мақсадларида фойдаланишни талаб этиши таъкидланади.

(ТАСС, 10 октябрь).

ХАЛҚАРО АҲВОЛ

ЯҚИН ШАРҚДА ТИНЧЛИК БЎЛСИН

Совет Иттифоқи инсоният боши узра пайдо бўлган ядро ёнғини хавфини даф этишга интилиб, барча тинчликсевар давлатларни қуролланиш пойгаси янада авж олдирилишининг, ҳарбий васваса кучайтирилишининг олдини олиш, халқаро вазиятни соғломлаштиришга кўмаклашиш учун ўзларига боғлиқ бўлган ҳамма ишни қилишга даъват этади. Совет-шимолий Яман музокаралари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. У. Черненко билан ЯАР Президенти А. А. Солиҳ Кремлдаги зиёфатда сўзлаган нутқлар хусусида халқаро майдонда кенг кўламда билдирилаётган фикр-мулоҳазаларнинг асосий мазмуни мана шундай.

СССР билан ЯАР ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартноманинг имзоланганлиги, Кремлда сўзланган нутқлар — шимолий Яман республикаси оммавий ахборот воситаларининг диққат марказида турибди. Шартноманинг имзоланиши, деб таъкидлайди САНО радиоси СССР билан ЯАР ўртасида турли соҳалардаги ўзаро манфаатли ҳамкорликнинг кўп йиллик тажрибасини мустаҳкамловчи мантиқий босқичдир. Совет—шимолий Яман алоқалари барқарор ривожланаётганлигининг сабаблари шундаки, бу алоқалар ўзаро ҳурмат ва аралашмаслик принциплари асосида қурилмоқда. Иккала мамлакатнинг позициялари кўпгина халқаро проблемалар, биринчи навбатда Яқин Шарқ проблемаси хусусида муштарак эканлиги ҳам шунга кўмаклашмоқда. Фаластинлик араб халқининг дахлсиз миллий ҳуқуқлари учун, шу жумладан унинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ва ўзининг мустақил давлатини барпо этиш ҳуқуқи учун олиб бораётган курашида уни изчиллик билан қўллаб-қувватлаётган Совет Иттифоқининг позициясига ЯАРда юксак баҳо берилмоқда. А. А. Солиҳнинг Москвага қилган ҳозирги визити, иккала мамлакат ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартноманинг имзоланиши совет-шимолий Яман муносабатларини тобора ривожлантириш учун янги бир омил бўлиб хизмат қилади.

СССР араб халқларининг ҳаққоний ишини изчиллик билан қўллаб-қувватламоқда, деб таъкидлайди Ливанда чиқадиган «Ан-Нидо» газетаси. Совет Иттифоқи АҚШ билан Исроилнинг сиёсатини яна бир бор қатъиян қоралаб, бу сиёсат регионда кризис ва можароларнинг хатарли манбаи сақланиб қолаётганлигининг асосий сабаби эканлигини таъкидлайди. Вашингтон позициясида бирон бир ўзгариш содир бўлган тақдирда ҳам бундай ўзгариш ҳамиша Исроил фойдасига ва араб халқларининг зарарига бўлмоқда. Исроил янги ҳукуматининг Яқин Шарқ ишларига ёндошувида ҳам амалда ҳеч қандай ўзгаришлар кўринмаяпти. Яқин Шарқдаги мураккаб, кескин вазият араб мамлакатларининг қалин баҳамжиҳат ҳаракати, уларнинг жипслиги аҳамиятини яна бир карра таъкидламоқда.

Совет Иттифоқи билан Шимолий Яман дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномани имзолаганлиги, деб ёзади «Вашингтон Пост» газетаси, Москванинг араблар дунёсидаги таъсири кучайиб бораётганлигидан далолат берди. К. У. Черненко ўз нутқида шартнома иккала мамлакат ўртасидаги ҳамкорликни янги, бир мунча юқори босқичга кўтаришини уқтириб ўтди. Совет раҳбари Фаластин озодлик ташкилоти иштирокида Яқин Шарққа доир халқаро конференцияни чақиришга яна даъват этди.

Яқин Шарққа доир халқаро конференцияни ўтказиш Яқин Шарқ регионида тинчликка олиб борадиган йўл эканлигига Москванинг ишончи комил, деб таъкидлайди Ғарбий Германиянинг НДПА ахборот агентлиги. Совет Иттифоқи халқаро майдонда кенг кўламда қўллаб-қувватланган бу таклифни Яқин Шарқ можаросини тинч бартараф этишга, у ёки бу давлат ёндошувининг жиддийлигини ўзига хос тарзда синаб кўриладиган мезон деб билмоқда.

Умумҳиндистон тинчлик ва бирдамлик ташкилотининг бош секретари О. П. Паливал К. У. Черненко нутқини Совет Иттифоқи Исроил ва АҚШнинг агрессив муддаоларига қарши курашаётган араб халқларининг адолатли ишини муттасил қўллаб-қувватлаб келаётганлигининг янги далили деб баҳолади. СССР, деди у, Яқин Шарқ проблемасини одилона ҳал этишга, шу райондаги кескинлик манбаини бартараф этишга бўлган ирodasини жуда яққол намойиш этмоқда.

(ТАСС, 10 октябрь).

МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ КЕНГАЙТИРИЛГАН МАЖЛИСИ

КОБУЛ, 10 октябрь. (ТАСС). Афғонистон пойтахтида мамлакат Министрлар Советининг кенгайтирилган мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда АХДП Марказий Комитети сиёсий бюросининг аъзоси, АДР Министрлар Советининг раиси Султонали Кештманд доклад қилди. У иқтисодий ва социал ривожланиш планлари қандай бажарилаётганлиги масалаларига тўхталиб, ўтган йилга нисбатан саноат ишлаб чиқариш ҳажми 18 процент ошганлигини айтди. Қишлоқ хўжалиги муваффақиятли ривожланмоқда. Бугунги кунда, деди С. А. Кештманд, аҳолининг асосий қишлоқ хўжалик маҳсулотларига бўлган талаб-эҳтиёжлари асосан мамлакатнинг ўзида етиштирилаётган маҳсулотлар ҳисобига қондирилмоқда. Ҳукумат бошлиғи Совет Иттифоқи афғон халқига турли соҳаларда бераётган кенг кўламдаги иқтисодий ёрдамни қайд этиб ўтди. Бироқ, деб давом қилди у, АҚШ бошчилигидаги империализм ҳамда Покистон ва Эрон реакцияси АДРга қарши авж олдирган эълон қилинмаган уруш давом эттирилмаганида мамлакат саноати ва қишлоқ хўжалиги яна ҳам жадалроқ суръатлар билан ривожлантирилиши мумкин бўлур эди. Халқ тузуми душманлари мамлакатнинг инқилобий ривожланиш жараёнини унинг экономикасини издан чиқариш йўли билан тўхтатиб қолишга уринмоқдалар. Шу мақсадда АДР территориясига юборилаётган ёлланган сотқинларнинг шайкалари корхоналарни портлатмоқдалар, террорчилик хуружларини амалга оширмоқдалар, ишлаб чиқаришни пароканда қилишга уринмоқдалар. Шу боисдан аксилинқилобчиларга қарши муросасиз кураш, революцион ғалабаларни ҳимоя қилиш партия ва ҳукуматнинг, қуролли кучларнинг, бутун афғон халқининг биринчи ва кечиктириб бўлмайдиган вазифасидир, деб таъкидлади С. А. Кештманд.

Италия Коммунистик партиясининг органи — «Унита» газетасининг умуммиллий байрами мамлакат ҳаётида сезиларли сиёсий воқеа бўлди. Газета фестивали ташкилотчиларининг маълумотларига қараганда бу байрамда 3 миллионга яқин киши иштирок этди. Бу ерда қардош коммунистик нашрлар, шу жумладан «Правда» газетаси ҳам ўз кўргазмаларини намойиш қилдилар. Суратда: байрам қатнашчилари Москва шаҳрининг марказий қисми макетини қизиқиб томоша қилмоқдалар.

Т. Бабенко фотоси.

(ТАСС).

МУЗОКАРАЛАРНИНГ ВАҚТИ БЕЛГИЛАНДИ

САН-ХОСЕ, 10 октябрь. (ТАСС). Сальвадор режимининг бошлиғи Дуарте ватанпарварларнинг Сальвадорда қонли урушни тўхтатиш тўғрисида музокаралар бошлаш ҳақидаги таклифини қабул қилганлигини билдирди. Бу таклиф Фарабундо Марти номидаги миллий озодлик фронти (МОФ) ва Сальвадор революцион демократик фронти (РДФ) шу йил май ойида расмий равишда топширилган ва июнь ойида черков вакиллари орқали тасдиқланган эди. Музокаралар Сальвадорнинг Чалатенанго департаментидаги Ла-Пальма шаҳрида 15 октябрга белгиланган.

Неча марталаб тинчлик музокараларини талаб қилиб чиққан МОФ ва РДФ шу муносабат билан мамлакатдаги ички можарони сиёсий йўл билан ҳал қилишга эришишга азму қарор берганликларини билдирдилар. Улар кризиснинг барча жиҳатларини режим вакиллари билан муҳокама қилишга тайёрдирлар.

Ла-Пальма шаҳри ватанпарварлар билан режим армиялари ўртасида актив жанг ҳаракатлари олиб борилаётган департаментда жойлашганлиги сабабли қўзғолончи фронтларнинг раҳбарлари делегациялар ишини барбод этиши мумкин бўлган қуролли тўқнашувларни тўхтатишни, томонларнинг қуролли қисмларини шаҳар атрофидаги радиуси 10 километрли зонадан олиб чиқиб кетишни таклиф қилдилар.

Қўзғолончилар Колумбия президенти Белисарио Бетанкурни бўлажак музокараларнинг кун тартиби ва иш тартибини ишлаб чиқиш учун ўзлари билан Сальвадор маъмурлари ўртасида воситачилик қилишга чақиришни таклиф этдилар. Қўзғолончилар РДФ ижроия комитетининг икки аъзоси билан МОФ бош қўмондонлигининг икки аъзосини ўзларининг мухтор вакиллари этиб тайинлайдилар. Ўз навбатида улар Сальвадор маъмурлари музокараларга режим бошлиғи Дуарте ва қуролли кучлар қўмондонлигининг аъзосидан иборат бир хил мавқедаги делегацияни юборишларини, маҳаллий ва чет эл матбуот вакилларининг Ла-Пальмага бемалол келишларини таъминлашларини талаб қилдилар.

ДЎСТЛИК ВА ҲАМЖИҲАТЛИК ВАЗИЯТИДА

СТОКГОЛЬМ, 10 октябрь. (ТАСС). Швеция ёшлари намояндаларининг Скандинавия мамлакатлари бўйлаб тинчлик саёҳати қилаётган совет тенгқурлари катта бир группаси билан бу ердаги учрашуви дўстлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди. Бу саёҳат ёшлар ва студентларнинг Москвада ўтказиладиган XII жаҳон фестивалига бағишланган.

Москва фестивалига тайёргарлик кўрувчи Швеция миллий комитетининг раиси Я. Бьеринге совет йигит ва қизларини табриклади. Ҳозирги мураккаб халқаро вазиятда, деб уқтирди у, мустаҳкам тинчликни сақлаб қолиш ва жаҳон ядро фалокатининг даҳшатли хавфини бартараф этиш манфаатлари йўлида барча мамлакатлар ёшларининг кенг ҳамкорлиги муҳим аҳамият касб этади.

Учрашув вақтида СССР вакиллари мамлакатда фестивалга тайёргарлик соҳасида катта ишлар олиб борилаётганлиги тўғрисида, халқларнинг тинчлик ва хавфсизлик учун курашига совет ёшлар ташкилотлари қўшаётган ҳиссаси ҳақида гапириб бердилар.

КЕЛИНГ, ОЧИҚЧАСИГА ГАПЛАШАЙЛИК

ЯНГИ ОПЕРАЛАРИМИЗ НЕГА КАМ?

НЕГА халқимизнинг ифтихори бўлган А. Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театри саҳнасида кейинги саккиз-ўн йил ичида янги ўзбек опералари пайдо бўлмади? Бу савол анча вақтдан буён жамоатчиликни қизиқтириб келмоқда. Унга холисона ва ҳаққоний жавоб топиш, бу савол моҳиятига етиш учун опера жанрининг табиати ҳақида қисқача фикр юритишимиз зарур.

Ўзбекистонга, жумладан, пойтахтимиз Тошкентга қардош совет республикалари ва хорижий мамлакатлардан меҳмонлар ва сайёҳлар келгудек бўлса, улар кўпинча миллий опера спектаклларини кўришга ошиқадилар. Чунки опера бадиий адабиёт, музика, актёрлик маҳорати, тасвирий, хонандалик ва рақс санъатларини, хуллас, бадиий ижодиётнинг кўпгина турларини ўз ичига олади. Шунинг учун ҳам опера — музика санъатининг энг юксак ва мураккаб шакли саналади. Бордию бирорта опера театри Москвага боргудек бўлса, у аввало репертуаридаги энг оригинал асарларини москвалик томошабинларга ҳавола қилади. Чунки опера ҳар бир халқнинг шаклан миллий, мазмунан социалистик маданиятини белгиловчи мезондир. Модомики, шундай экан опера санъати фақат маданий эмас, сиёсий моҳиятга ҳам эга жанрдир.

1937 йилнинг май ойида ҳозирги А. Навоий номидаги академик театр Москвада бўлиб ўтган ўзбек адабиёти ва санъати декадасида опера жанрининг биринчи қалдирғоч асарлари — «Гулсара» ҳамда «Фарҳод ва Ширин» спектаклларини кўрсатди. Москва жамоатчилиги, музика мутахассислари мазкур спектаклларни юксак баҳолаб, бу асарлар миллий опера яратиш йўлида ҳал қилувчи аҳамиятга эгалигини таъкидлагандилар. Шундан кейин орадан кўп ўтмай М. Ашрафий ва С. Василенконинг «Бўрон» ва «Улуғ канал», Т. Содиқов ҳамда Р. Глиэрнинг «Лайли ва Мажнун» опералари пайдо бўлди. 1959 йилдаги декадада эса театр «Улуғбек», «Дилором», «Майсаранинг иши», «Зайнаб ва Омон» каби ўзбек операларини кўрсатди. Бу спектакллар ҳам москвалик томошабинларда ғоят катта таассурот қолдирди. Умуман, 50—60 йиллар опера яратиш борасида ғоят баракали давр бўлди. Юқорида номлари келтирилган асарлардан ташқари Т. Жалилов ва Б. Бровциннинг «Тоҳир ва Зуҳра», С. Бобоевнинг «Ҳамза» ҳамда «Ёрилтош», М. Юсуповнинг «Хоразм қўшиғи», У. Мусаевнинг «Мангулик», М. Ашрафийнинг «Шоир қалби», А. Ҳамроевнинг «Зулматдан зиё» ҳамда «Тонг олдидан» каби опералари юзага келди.

А. Навоий номли академик театр кейинги ўн йил ичида Ленинград, Киев, Минск, Новосибирск каби марказий шаҳарларда, шунингдек, 1981—1983 йилларда Москвада ўз гастролларини ўтказди. Бироқ тўғрисини айтиш керакки, театрнинг бу галги ижодий сафарлари аввалгидек файзли ўтди деб бўлмайди.

Бунинг асосий сабаби, бизнингча, театр репертуарида бирорта янги опера асари йўқлигидадир. Чунки гастроль даврида М. Ашрафийнинг чорак аср илгари саҳналаштирилган «Дилором» ва С. Юдаковнинг «Майсаранинг иши» спектаклларигина кўрсатилди, холос. Аввал қўйилган оригинал операларимизнинг қолганлари эса бирин-кетин театр репертуаридан тушган эди. Уларнинг ҳеч бўлмаганда энг яхшиларини ўз вақтида сақлаб қолишга эътибор берилмади. Томошабин олдидаги масъулиятдан кўра лоқайдлик устун келди. 1975 йилда театр саҳнасида И. Акбаровнинг «Суғд элининг паҳлавони» операси қўйилди. Бу асар театрнинг оригинал ўзбек операсини яратиш борасидаги сўнгги иши бўлди. Бироқ у ҳам бир мавсум ўтмай саҳнадан тушиб кетди. Шундан буён театр репертуарида бирорта янги миллий опера пайдо бўлмади. Гўё ўзбек операсини яратиш, уни саҳнага қўйиш масаласи умуман кун тартибидан олиб ташлангандек туюлади, кишига. Энг таажжубли томони шундаки, бу аҳволдан жиддийроқ ташвишланмаяпмиз.

Ўзбекистон ССР Композиторлар союзи правлениесининг биринчи секретари, республикада хизмат кўрсатган санъат арбоби С. Бобоев шу йил 20 июль «Ўзбекистон адабиёти ва санъати» газетасининг анкетасига жавобида шундай дейди: **«Республикамизда опера санъати ниҳоятда оқсамоқда. Опера ва балет театрларимиз янги асарлар яратишдан кўра кўпроқ маблағни тежаш иккоби остида иш кўрмоқдалар. Яъни, Москва, Ленинград ва баъзи иттифоқдош республикаларнинг театрларида қўйилган операларни саҳнага олиб чиқмоқдалар. Ҳамманинг ҳам енгил йўлдан юргиси келади. Лекин бу йўл хавфли! Айниқса, санъат соҳасида бу хатарли йўлдан юрган ижодкорни кечириб бўлмайди! Лекин бундан классик ва қардош халқларнинг опера асарларини қўйиш шарт эмас деган хулоса чиқмаслиги керак. Энг муҳими, бу масалада меъёр сақлашни зарур. Масалан, Алишер Навоий номидаги академик Катта театримиз репертуарини олиб кўрайлик. Хўш, кейинги ўн йил ичида қандай миллий опера асари саҳнага қўйилди? Композиторлар операларни ёзиб бераверса, театр уни архивга ташлаб қўяверса, миллий опера ривожи тўғрисида қандай гап бўлиши мумкин?!»**

Бу гапларда жон бор, албатта. Лекин ким, қайси композитор, қайси дирижёр, режиссёр ёхуд солист С. Бобоевнинг фикрини маъқуллаб чиқди, амалий тадбирларни ўртага ташлади? **Агар С. Бобоевнинг эътирозлари ўринсиз бўлса, унинг бу фикрларини нега театр бадиий раҳбарлари рад этишмади? Чунки миллий опера яратиш масаласига лоқайдлик ва масъулиятсизлик билан қараш кайфияти ҳамон ҳукм суриб келмоқда. Театр репертуарида кейинги ўн йил ичида янги ўзбек операсининг пайдо бўлмаётганлигининг сабабларидан бири ана шунда.**

Тўғри, опера бадиий ижоднинг ғоят мураккаб тури. Опера яратиш учун композитор бутун истеъдоди, маҳорати, билими ва куч-ғайратини ишга солиши, миллий мусиқа анъаналарини чуқур ҳис этиши, уни ҳозирги давр музика санъати ютуқларига юксак профессионализм билан уйғунлаштира олиши керак. Буларсиз ҳақиқий опера яратиб бўлмайди. Шунинг учун ҳам опера катта меҳнат ва узоқ вақт талаб этади. Мадомики, опера миллий маданиятимиз рамзи экан, бу ҳол композитор, либреттончи ҳамда театр ижодий коллективи зиммасига ғоят катта, шу билан бирга шарафли масъулият юклайди. Бу юксак гражданлик бурчни Коммунистик партия, халқимиз олдида композитор ҳам, театр ҳам баб-баравар бажариши шарт. Амалда эса **опера санъатимизнинг оқсаётганига композиторлар театрнинг бадиий раҳбарлари айбли деб санайдилар, театрдагилар, аксинча, композиторларимизнинг сусткашлиги сабаб деб биладилар.**

Театрдагиларнинг фикрига бир жиҳатдан қўшилиш мумкин. Чиндан ҳам композиторларимизда маълум даражада лоқайдлик бор. 50—60-йилларда ҳозирги даврга нисбатан опера жанрида ижод қилган профессионал композиторларнинг сони кам эди. Шунга қарамай, ўзбек опералари театр репертуарининг деярли ярмини ташкил этарди. 70-йиллардан бошлаб талантли, профессионал композиторларнинг сони кўпайди-ю, лекин опера асарлари камайиб кетди. Ахир бу ҳол композиторларимизнинг опера яратиш борасидаги сусткашлиги, қолаверса, масъулиятсизлигидан далолат бермайдими?

Бизга маълум бўлишича, ҳали бирорта композиторнинг янги операси эътиборсиз қолгани йўқ. Гарчи А. Навоий номли академик театрнинг бадиий раҳбарлари бу жанрдаги асарларни назарга олмасалар, улар Самарқанд опера ва балет театрида муваффақият билан қўйилмоқда. Бунга С. Бобоевнинг «Фидойилар» ва «Ёрилтош», Р. Абдуллаевнинг «Садоқат», Н. Зокировнинг «Уйғониш» операси, М. Ашрафийнинг «Рустам ҳақида қисса», Г. Мушелнинг «Самарқанд афсонаси» каби балет асарлари мисол бўлаолади.

Композиторлар ўзларининг сусткашлигини оқлаш мақсадида **янги операнинг пайдо бўлмаётганини операга мос келадиган либреттолар йўқлигида, деб изоҳлашга уринмоқдалар.** Уларнинг таъбирича, операга асос бўладиган мавзу ва сюжетлар кам эмиш. Бу фикрга сира қўшилиб бўлмайди! Ўзбек совет адабиётида, хусусан, унинг прозаси, поэзияси ва драматургиясида опера учун етарли даражада адабий манбалар бор. Ахир аввалги операларимизнинг аксарияти достон ва драмалар асосида яратилган-ку! Нега энди илгари мўл бўлиб, эндиликда кўпайиш ўрнига камаяди?! С. Юдаковнинг «Майсаранинг иши» комик операси, Н. Зокировнинг «Уйғониш» операси Ҳамза асарлари асосида яратилди. Нега энди, масалан, унинг «Заҳарли ҳаёт» ёки «Холисхон» каби машҳур пьесалари операга асос бўлолмас экан? Ҳ. Олимжоннинг «Зайнаб ва Омон», «Семурғ» поэмалари замирида опера ва балет спектакллари пайдо бўлди-ю, нега энди «Ойгул ва Бахтиёр», «Роксананинг кўз ёшлари» сингари ажойиб поэтик асарлари ёхуд «Муқанна» драмаси опера яратишга мос келмас экан?! Наҳотки, Абдулла Қодирий, Ғафур Ғулом, Ойбек, Абдулла Қаҳҳор, Мақсуд Шайхзода, Зулфия, Уйғун, Асқад Мухтор, Ҳамид Ғулом, Саид Аҳмад, Мирмуҳсин, Туроб Тўла, Рамз Бобожон, Одил Ёқубов, Пиримқул Қодиров, Ўлмас Умарбеков, Эркин Воҳидов, Абдулла Орипов каби забардаст ёзувчиларимиз ижодидан опера басталашга композиторлар учун бирорта замонавий мавзу ва сюжет топилмаса?! Агар композиторлар исташса ёзувчиларимиз ўз асарлари асосида ёхуд оригинал мавзуда либретто ёзиб беришлари мумкин-ку. Назаримизда, бу борада **Ўзбекистон ССР Композиторлар ва Ёзувчилар союзлари ўртасида ижодий ҳамкорлик яхши йўлга қўйилганга ўхшамайди.**

Яратилган асарларимиз орасида атиги бештаси воқелигимиздан олинган: «Гулсара», «Улуғ канал», «Ҳамза», «Зайнаб ва Омон», «Садоқат». Улар асосан ўттизинчи йиллардаги воқеаларни ифода этади. Бироқ замондошларимиз образи, бугунги долзарб мавзулар, Улуғ Ватан уруши йилларидаги халқимизнинг қаҳрамонона жасорати, тинчлик давридаги меҳнат шижоати операда ўз аксини топганича йўқ.

Айтайлик, **ҳозирги замон адабиётимизда операга мос келадиган мавзу ва сюжет топиш мушкул экан, унда нега композиторларимиз классикларимиз асарларига, халқимизнинг бой ижодий меросига, машҳур достонларимизга мурожаат қилишмайди?** Ахир, бу сусткашлик эмасми?

Ўсиб келаётган ёш авлодни маънавий ва эстетик тарбиялашда, уни музика санъати оламига олиб киришда операнинг қанчалик аҳамиятга эгалигини изоҳлашга ҳожат йўқ. Кузатувларимиз шундан далолат берадики, опера катталардан кўра болаларда, ёшларда кўпроқ қизиқиш уйғотади. Бироқ ҳозир театр репертуарида болалар учун бирорта миллий опера ва балет асари йўқ. Театр ташкил топгандан буён, яъни 55 йил ичида болалар учун атиги битта ўзбек операси яратилди. Бу С. Бобоевнинг «Ёрилтош» эртак-операсидир. У ҳам бўлса бундан ўн беш йил илгари қўйилди ва кўп ўтмай саҳнадан тушиб кетди.

А. Навоий номли академик театр репертуарида болалар учун «Аловиддининг сеҳрли чироғи», «Гўзал Василиса», «Золушка», «Доктор Айболит» каби спектакллар мавжуд. Яқинда Э. Хогартяннинг «Қулоқчин» операси саҳналаштирилди. Шубҳасиз, рус ва бошқа қардош совет композиторларининг асарларини репертуарга киритиш керак. Бироқ, назаримизда, бу иш бир ёқлама олиб борилмоқда. Нега шу асарлар қаторида «Ёрилтош» операсини, «Семурғ» балетини қайта қўйиш мумкин эмас? Шарқ халқлари, жумладан ўзбек халқи эртакларга бой-ку! Нега шулар асосида ёхуд оригинал асарлар заминида, Пўлат Мўмин, Раҳим Фарҳодий, Латиф Маҳмудов каби ёзувчилар билан ижодий ҳамкорликда болалар учун опера ва балет асарлари яратиш мумкин эмас? Коммунистик партия ва давлатимиз ёш авлодни тарбиялаш борасида тинимсиз ғамхўрлик қилиб келаётган бир вақтда композиторларимиз ва А. Навоий номли академик театрнинг бадиий раҳбарлари бу умумдавлат ишига бунчалик бефарқ қараб келаётганини қандай баҳолаш мумкин? Бу аҳволда қандай қилиб ёшларни опера санъатига жалб этиш, уларда музика санъати ҳақида тушунча туғдириш, эстетик завқ уйғотиш, опера театрининг мухлисларига айлантириш мумкин? Бу аҳволда қандай қилиб театр зали томошабинга тўлсин?! Бунга ким жавоб беради?

Опера санъатининг бунчалик аҳволга тушиб қолишида фақат композиторлар айбли эмас. Бу ўринда А. Навоий номли академик театрнинг бадиий раҳбарлари ҳам, назаримизда, жиддий хатоларга йўл қўймоқдалар. Бир вақтлар театрда ажойиб бадиий анъаналар вужудга келган эди. Чунончи, М. Ашрафий, Т. Содиқов, Ф. Шамсутдинов, Б. Иноятов сингари дирижёрлар, М. Муҳамедов, С. Аҳмедов, Э. Юнгвальд-Хилькевич каби режиссёрлар театрни композитор ва либреттончиларнинг чинакам ижодий лабораториясига айлантирган эдилар. Бу ғамхўр бадиий раҳбарларнинг бевосита ва беғараз ёрдами туфайли Т. Жалилов, С. Бобоев, Д. Зокиров, И. Акбаров, М. Юсупов, С. Юдаков, А. Ҳамроев, Г. Мушель, Б. Бровцин, Б. Зейдман каби композиторларнинг асарлари саҳна юзини кўрди. Бу ажойиб санъаткорларнинг яна бир фазилати шунда эдики, улар қўйилган янги операнинг саҳнадаги умрини узайтиришга интилардилар. Шунинг учун бўлса керак, аксарият миллий опералар узоқ йиллар давомида репертуарда сақланиб келинарди. Улар мураббийлик фазилатига ҳам эга эдилар. Солистлар, айниқса, ёшлар билан ижодий ишни канда қилмасдилар. Ҳақиқий устоз сифатида ижрочиларнинг актёрлик ва хонандалик маҳоратини ошириш устида узлуксиз иш олиб боришарди. Шунинг натижасида бўлса керак, Ҳалима Носирова, Назира Аҳмедова, Саодат Қобулова, Карим Зокиров, Мордухай Довидов, Ғулом Абдураҳмонов, Жамол Низомхўжаев, Саттор Ярашев, Асад Азимов, Сосон Беняминов каби ажойиб санъаткорлар етишиб чиқди.

Бундан саккиз йил муқаддам театрнинг бадиий раҳбарлари ўзгарди. Дилбар Абдураҳмонова театрнинг бош дирижёри, Фирудин Сафаров эса бош режиссёри қилиб тайинланди. Лекин минг афсуски, театрнинг истиқболи учун ғоятда зарур бўлган илгариги анъаналар давом эттирилмади, ривожлантирилмади. Миллий операларимиз бирин-кетин саҳнадан туша бошлади. Репертуардаги 12 та операдан атиги иккитаси — «Дилором» ва «Майсаранинг иши» қолди. Улар ҳам аҳён-аҳёнда қўйиладиган бўлди. Маҳаллий композиторлар билан ижодий ҳамкорлик қилиш, уларга кўмаклашиш ишлари умуман тўхтади. А. Ҳамроевнинг «Шамсиқамар», М. Юсуповнинг «Чевар қиз», Р. Абдуллаевнинг «Садоқат», Н. Зокировнинг «Уйғониш» каби опералари театр бадиий раҳбарларининг талабига жавоб бермагани учун муаллифларига қайтарилди. Уларнинг таъбирича, қачон Петр Чайковский, Дмитрий Шостакович, Арам Хачатурян, Андрей Петров, Родион Шчедрин каби композиторлар даражасида опера ёзилса, шундагина бундай асарларни қўлга олишлари мумкин экан. Ажаб эмас, вақти келиб маҳаллий бастакорлардан машҳур композиторлар етишиб чиқар, нодир асарлар ҳам пайдо бўлар. Бироқ бу ҳол мавжуд муаллифлар билан ижодий ҳамкорлик қилмаслик, уларнинг асарларини бадиий қиёмга етказмаслик, саҳналаштирмаслик деган гап эмас-ку?!

Шубҳасиз, ҳар бир ишнинг ўз мутахассиси бўлиши керак. М. Ашрафий, Т. Содиқов, Ф. Шамсутдинов, М. Муҳамедов, Э. Юнгвальд-Хилькевич ўзбек операсининг чинакам усталари эдилар. Улар ўзбек музикасини, миллий операнинг тузилишини, ижрочилар билан пухта ишлаш йўлларини яхши билишарди. **Ҳозир театрда ўзбек операсини булар сингари чуқур биладиган дирижёр ва режиссёр йўқ.** Д. Абдураҳмонова, А. Абдуқаюмов асосан жаҳон классик опералари ва балет асарлари соҳасида ихтисослашганлар. Ф. Сафаров эса Д. Абдураҳмонова билан ҳамкорликда фақат бир марта ўзбек операсига қўл уриб, 1980 йилда М. Ашрафийнинг «Бўрон»ини қайта саҳналаштирди. Ўзбек операсини яхши биладиган дирижёрлардан, бизнингча, Ғани Тўлаганов бор. Бироқ театрнинг бадиий раҳбарлари бу истеъдодли дирижёрни негадир асарларни саҳналаштиришга жалб қилмаётирлар. Опера санъатимиз бунёд этилгандан буён малакали кадрлардан атиги икки нафар профессионал режиссёр етишиб чиқди, холос. Булар Мансур Саъдуллаев ва Оқил Узоқовдир. Уларнинг иккаласи ҳам Москвада таълим олишган. М. Саъдуллаев театрда ишлаб «Зулматдан зиё», «Тонг олдидан», «Хоразм қўшиғи», шунингдек, бир қатор рус муаллифларининг операларини муваффақиятли саҳналаштирди. Лекин ёш, талантли режиссёрнинг театрда узоқ ишлашига имкон берилмади. Узоқов эса театрда ўн йилдан буён ишламоқда. Шу давр ичида у У. Мусаевнинг «Мангулик» операсини қайта қўйди. С. Вареласнинг «Оловиддининг сеҳрли чироғи» операсини, шунингдек, Т. Жалилов ва Б. Бровциннинг «Тоҳир ва Зуҳра» операсини опера-балет шаклида саҳналаштирди, холос. Бу асарларни қўйганига эса беш йилдан ошди. Кейинги йилларда унга ҳам режиссёрлик иши учун имкон берилмаётир. Бу аҳволда қандай қилиб ёш режиссёр ижодий ўсиши, ижодий мустақилликка эришиши, истеъдодини очиши мумкин?

Операмиз биcотида яхши асарлар йўқ эмас. Улар қайта қўйилса томошабин ҳам, спектакль қатнашчилари ҳам баҳра олган бўларди. Бироқ ажабланарли томони шундаки, бундай асарларни театр бадиий раҳбарларининг ўзлари ҳам саҳналаштирмайдилар. Ғ. Тўлаганов, М. Саъдуллаев, О. Узоқов сингари санъаткорларга ҳам беришмайди. Бу хилдаги муносабат истеъдодли санъаткорларнинг ижодий йўлини, опера санъатимизнинг ривожини онгли равишда тўсиш эмасми?

Театрда «иш берадиган» солистларимизнинг сони ўн-ўн беш кишидан ошмайди. Улар орасида Ҳ. Носирова, С. Қобулова, К. Зокиров, С. Ярашев, Ж. Низомхўжаев, А. Азимов, С. Беняминов каби етук санъаткорларнинг ўрнини босадиганлари йўқ десак, хато бўлмайди. Мавжуд солистлар, айниқса, ёшлар билан деярли ижодий иш олиб борилмайди. Солистлар аҳён-аҳёнда қўйиладиган «Бўрон», «Майсаранинг иши», «Дилором» операларида иштирок этишади. Улар асосан областлар бўйлаб ўтказиладиган гастроль концертларида банд бўлишади. Айримлари рус ва ғарб классиклари, шунингдек, совет композиторларининг операларида чиқишади. Бу, уларнинг ижрочилик маҳоратини оширишга катта ёрдам беради, албатта. Бироқ солистларимиз миллий опера санъатимиз анъаналаридан четлаб кетмоқдалар. Бунга Исмоил Жалилов, Қўрқмас Муҳитдинов, Нозим Муҳсинов каби ёшларнинг ижоди ёрқин мисол бўлаолади. Аслини олганда, театрда кейинги ўн йил ичида солистларнинг ўсиши учун керакли ижодий шарт-шароит яратилмади. Бу аҳволга эса бефарқ қараб келинмоқда.

Театрни ижодий кадрлар билан мустаҳкамлаш масаласига ҳам етарли эътибор берилмаётир. Тошкент Давлат консерваториясини тугатган истиқболли ёшлар театр бадиий раҳбарларининг субъектив муносабати туфайли театрга ишга киролмайди ёхуд театрдан кетишга мажбур бўлади. Мана, баъзи мисоллар: Олим Саъдуллаев яхши овозга эга, саҳнабоп, истеъдодли солист. У 1978 йилда консерваторияни тугатди. Театр бадиий раҳбарлари уни хорга тавсия этишди. Бир йил ишлагач, О. Саъдуллаев Ленинградга С. М. Киров номли академик театрга ижодий малакасини оширишга жўнади. У ерда икки йил таҳсил кўрди. Театр бадиий раҳбарлари тан олмаган солист ҳозир шартнома бўйича Франциянинг «Гранд опера», Италиянинг «Ла Скала», Австриянинг Вена ва Югославия, ГФР театрларида етакчи партияларни ижро этмоқда. М. И. Глинка номли Бутуниттифоқ вокалистлар конкурсининг лауреати А. Зиновенко ҳам худди шу аҳволга тушди. Ҳозир у Софияда Болгария миллий опера театрининг етакчи солисти бўлиб ишламоқда. Театр бадиий раҳбарларининг субъектив муносабати туфайли М. И. Глинка номли Бутуниттифоқ вокалистлар конкурсининг лауреати Дилором Ёқубова ҳам театрга ишга киролмади. Шу конкурс дипломанти Н. Муҳсинов ва Ж. Нарзуллаев эса театрдан кетишга мажбур бўлди. Умуман театрда вужудга келган бундай ижодий муҳит кўпгина солистларни бездириб қўйди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ К. У. Черненко СССР Ёзувчилар Союзи правлениесининг юбилей пленумида сўзлаган нутқида «...санъатдаги саёзлик ва мужмалликка қарши қатъият ва принципиаллик билан курашиш керак»лигини алоҳида қайд қилиб ўтди. Ана шу нуқтаи назардан қараганда ҳам янги опера асарлари саҳна юзини кўрмаётганлиги композиторларимизнинг лоқайдлиги ва А. Навоий номидаги академик театр бадиий раҳбарларининг масъулиятсизлигининг оқибатидир. Бу аҳволга қачон чек қўйилади? Янги опера асарлари қачон театр саҳнасида пайдо бўлади?

Ф. ЖЎРАЕВ,
санъатшунослик кандидати.

ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

100 МИНГ СЎМЛИК...

Пойтахтимизнинг Киров район мактаб ва мактабгача тарбия муассасаларида 1985 йил учун обуна намунали ташкил этилган. Педагоглар ўз ихтисосликларига тегишли нашрлардан ташқари «Правда», «Известия», «Совет Ўзбекистони», «Правда Востока», «Тошкент ҳақиқати», «Коммунист», «Саодат» каби газета-журналларга кўп ёзилмоқдалар. Ҳозиргача 100 минг сўмлик обуна бўлдилар. Райондаги 5-, 9-, 12-, 17-, 70-, 80-, 96-, 239-мактабларда бу тадбир уюшқоқлик билан ўтказилмоқда.

С. СУЛТОНОВ.

ЎҚУВ КОМБИНАТИ ФИЛИАЛИ

Ангренда бунёд этилаётган Новоангренск ГРЭСи яқин йиллар ичида тўла фойдаланишга топширилади. Бу улкан нурхонанинг биринчи энергоблоки эса шу яқин орада ишга тушади.

Ана шу корхонани малакали ёш мутахассислар билан таъминлаш юзасидан яқинда муҳим амалий тадбир белгиланди. Бу ерда янги кадрлар ўчоғи иш бошлади. Унда нурхонани тўла қуриб битказиш жараёнида турли қозонлар, турбиналар ўрнатилиб, монтаж ишлари олиб борилади. Бу ўқув даргоҳи ана шу касб ва ихтисосликлар бўйича кадрлар тайёрлаб беради.

Ўзбекистон ССР энергетика ва электрофикация министрлиги ўқув комбинатининг Ангрендаги филиали сифатида очилган мазкур кадрлар ўчоғида машғулотлар бошланиб кетди.

Ҳозир унинг йигирмадан ортиқ ўқув группаси мавжуд. Уларда олиб борилаётган машғулотлар жараёни цех принципи асосида ташкил этилаётир. Ўқув ишларининг шу тартибда комплектлаштирилиши электростанциянинг иссиқлик транспорти, қозон-труба каби цехларида машғулотларни яхши йўлга қўйиш имконини берди.

А. АЛИЕВ.

МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

МАШИНАСОЗЛАР ҲУЗУРИДА

«Ташсельмаш» заводи областимиздаги йирик машинасозлик корхоналарининг биридир. Ҳар йили бу ерда минглаб терим агрегатлари ишлаб чиқарилиб, мамлакатимиз «оқ олтин» ижодкорларига туҳфа этилмоқда. Корхонада ишлаб чиқаришнинг прогрессив усули — бригада пудрати асосида ишни ташкил этишга катта эътибор берилаётганлиги илғор тажрибалар кенг оммалашаётганлиги сабабли ҳам меҳнат унумдорлиги кун сайин юксалиб бораяпти. Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми кўпаймоқда. Натижада республика юбилейи йилида планга қўшимча 100 та терим агрегати ишлаб чиқариш юзасидан белгиланган марра дадил эгалланяпти.

Ўзбекистон журналистлар союзи томонидан ташкил этилган матбуот конференциясида сўзга чиққан «Ташсельмаш» заводи бош конструктори Р. Д. Берштин шулар ҳақида гапирди. У корхонанинг ўтмиши, коллективнинг айни кунларда эришаётган муваффақиятлари ва режалари ҳақида батафсил сўзлаб берди. Айниқса, унинг такомиллашган «зангори кема»лар яратиш борасида олиб борилаётган изланишлар ҳақидаги сўзларини ҳамма қизиқиш билан тинглади. Йиғилганлар ўзларини қизиқтирган саволларга ҳам батафсил жавоб олдилар.

Р. АҲМАДАЛИЕВ.

Волгоград. М. Чибурданидзе ва И. Левитина ўртасидаги мусобақа пайти.

И. Уткин фотоси. ТАСС фотохроникаси.

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

ФУТБОЛ

● **СССР терма командаси жаҳон чемпионатининг навбатдаги ўйинини сафарда Норвегия футболчилари билан ўтказди. Ўйин 1:1 ҳисобида дуранг бўлиб тугади. Маълумки, футболчиларимиз биринчи учрашувни ҳам сафарда ўтказиб, Ирландия командасига 0:1 ҳисобида ютқазган эди. Совет футболчилари икки ўйиндан кейин бир очкога эга.**

ШАХМАТ

● **Жаҳон чемпиони унвони учун Анатолий Карпов ва Гарри Каспаров ўртасида ўтказилаётган мусобақанинг ўн биринчи партияси тугалланмай қолди. Кечиктирилган учрашувда жаҳон чемпионининг бир пиёдаси ортиқ.**

Аёллар мусобақасида ўнинчи партияда М. Чибурданидзе 81-юришда ғалабага эришди ва 5,5:4,5 ҳисобида олдинга ўтиб олди.

САМБО

● **Ўзбекистон чемпионати давом этмоқда. Беш вазнда чемпионлар маълум бўлди. Марҳамат, 1984 йилги республика биринчилигининг ғолиблари билан танишинг: М. Омариев — 48 килограмм (Тошкент, «Буревестник»), А. Алиев — 57 килограмм (Тошкент, «Пахтакор»), Б. Расулов — 68 килограмм (Тошкент, «Динамо»), С. Левчик — 82 килограмм (Тошкент, «Меҳнат»), Ж. Акопян — 100 килограмм (Самарқанд, «Динамо»).**

Яна беш вазнда чемпионлик учун кураш давом этяпти.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

М. Қорнёқубов номидаги ўзбек давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

14 ОКТЯБРЬ СОАТ 19.30 ДА

ЛИРИК ХОНАНДАЛАР ВА РАҚҚОСАЛАР ДАВРАСИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Бутуниттифоқ профессионал бадиий коллективлар кўрик-конкурси ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

ЎЗБЕК АШУЛА ВА РАҚС

«ШОДЛИК» АНСАМБЛИ

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва ҚҚАССР халқ артисти

Гулшод ОТАБОЕВА

VI Жаҳон фестивалининг лауреати

Анвар РУСТАМОВ

Солистлар:

Фаҳриддин УМАРОВ, Ҳожиакбар ҲАМИДОВ, Ҳотам ҲОЖИЕВ, Абдуқодир ЮСУПОВ, Раҳима НОСИРОВА, Дилором ҚАЮМОВА, Лола ОҚИЛОВА, Салоҳиддин МУҲИДДИНОВ, Шоира ҒОИБНАЗАРОВА, Элдора ҒАНИЕВА.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.

«ШОДЛИК» ансамблининг бадиий раҳбари ва бош балетмейстери — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Қодир МЎМИНОВ.

Музика раҳбари — Исматулла РАҲМАТУЛЛАЕВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ / "Ташкентская правда" /

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент, Ленинград кўчаси, 32. ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари—335885; 325747, 337916, 325748, масъул секретарь—334808, 325353, секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 325778, саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749, қишлоқ хўжалиги—325647, пропаганда—325556, совет қурилиши—325645, фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553, адабиёт ва санъат—325767, ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733, хатлар ва оммавий ишлар—334048, 325354, фельетонлар—325556, фотомухбир—325894.

Р. 12509. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. В. 1803. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12